

Noviny, které nikdy
nezvýšily cenu,
ačkoliv náklady i
poštovné stále stoupají!

Datum dokdy jsou noviny
předplacené je
v pravém horním rohu štítku!

Zelené štítky říkají, že není
zaplacené předplatné
Předplatné na jeden rok je 22 \$.
Cena 1 \$

No. 11.

(66.)

Vol. 4.

satellite

1-416

Thursday,

June 2,

1994

Published by ABE, P. O. Box 176, Station "E", Toronto, Ont., Canada: M6H 4E2; Tel.: 1-416-530-4222

O dělnickém původu

Jsem jedním z těch, kteří si myslí, že myšlenka dělnického původu nebyla tak špatná. Přesněji řečeno zvýhodnění sociálně slabých vrstev. Bohužel vrátila se, jakmile se zástupci proletářů dostali k moci, jako bumerang proti „dělnické třídě“.

Pocházel jsem z úřednické rodiny, a když mi bylo vysvětleno, že v první třídě nejdeš, moje matka přestala chodit do práce a snažila se svému tupému dítěti něco do hlavy dostat. Uměl jsem trochu počítat, tak jsem se dostal na elektrotechnickou průmyslovku... Ačkoliv jsem se mnoho naučil, průmyslovku jsem ukončil. Nikdy jsem v tomto oboru nepracoval, a po vyloučení ze studií na vysoké škole, jsem byl zaměstnán jako vrtný dělník. Kolem vrtní, tak jak to bývá, se potloukaly děti. Byl tam jeden asi devítiletý cikán, který měl místo hlavy komputer. Nevím, jak uměl ostatní předměty, ale počty válel. Pochybuji o tom, že se dostal alespoň na nějakou průmyslovku. Při nejlepším to asi došel na vrtného dělníka. Nepředpokládám, že by v něm někdo jeho talent rozvíjel. Proč by se tedy nemohl pomoci dětem, které dosáhly v horších školách, v horších

sociálních podmínkách stejných výsledků jako děti z rodin, kde rodiče na své tupé děti pečlivě dohlíželi?

Co se však z této myšlenky stalo? Děti, které měly ty nejlepší podmínky, děti vyvolené vládnoucí třídou, dostaly ještě další zvýhodnění při přijímání na školy, protože jejich dědeček byl dělnický kádr. Tato interpretace sloužila pouze k tomu, aby posílila právo mafie.

Bumerangem se může stát i důsledné vyžadování skutečnosti, aby ženy měly stejné pracovní podmínky jako muži. Stalo se, že vedení v dolech v Sudbury chtělo, aby administrativní pracovníce šly pracovat manuálně do dolů. V případě mužů by to jistě nevzbudilo rozruch, v případě žen o tom psaly noviny.

V reálně-socialistickém Československu tento argument sloužil k tomu, aby se dokazovalo, že všichni mají lehkou práci: Ženy v závodě Preciosa v Jablonci dělaly totiž stejnou práci jako vězni na Borech. Platy byly „přibližně“ stejné, pouze vězňům se strhávaly peníze „na pobyt“. Po

revoluci se však ukázalo, že výkon jednoho vězně byl čtyřikrát vyšší než jedné pracovníce v Jablonci. Podvod byl v tom, že se vězňům započítávaly pouze výrobky první jakosti, ale prodávaly se i výrobky, které patřily do čtvrté kategorie, zatímco pracovníci Preciosy se platili bez ohledu na kvalitu. Zjistilo se tedy, že ženy v Jablonci byly nadhodnoceny, zatímco vězni byli okrádáni.

Jako bumerang se může vrátit proti homosexuálním dvojicím jejich požadavek o sociální pojištění pro partnera či partnerku. Jeden z mýtů, který se objevuje velice často v novinách, v rozhlasu, v televizi, v parlamentu ontarijském i federálním, že homosexuální partneři platí stejné daně a mají mít stejná práva. Není to pravda. Tím, že dvojice vstoupí do manželského svazku přichází o určité daňové úlevy (Ontario Tax Credit, GST Tax Credit atd.). Postihuje to obzvláště mladé manžele, z nichž každý má příjem okolo dvaceti tisíc dolarů. Pokud je jeden z manželů státním zaměstnancem nebo zaměstnancem některé z firem, která

poskytuje sociální pojištění, pak mají alespoň částečně tuto ztrátu nahrazenou. Manželé důchodci mají zase nižší penzi atd. Sníží vláda v budoucnosti také dvojici starších homosexuálů, kteří žijí spolu peníze, odebera jim úlevy na daních? Jak se bude zjišťovat, komu odebrat daňové úlevy? Neměla by se spíš odstranit diskriminace proti mladým manželům a manželům důchodcům?

Současný ministr spravedlnosti A. Rock chce rozšířit možnost sociálního pojištění pro další členy domácnosti (rodiče, sestra, bratr, partner). Je to kompromis, ale jak víme z minulosti, některé i moudré kompromisy (zákon o přerušení těhotenství) nakonec neprojdou.

Vraťme se však k otázce dělnického původu. Více než otázka sociálního pojištění pro homosexuální partnery, mne trápí daleko širší diskriminace. To, že děti z privilegiovaných vrstev mají určité výhody, zatímco jiné nemají, že pro některé členy společnosti sociální pojištění je a pro jiné, například pro soukromé podnikatele a umělce, není. Že některá zvířata jsou si rovná a některá rovnější.

Aleš Březina

Krajané a domov - problémy, řešení, spolupráce a pomoc

Koncem června a začátkem července bude Praha plná krajanů. Ve dnech 26.-29. června se koná XVII. světový kongres Společnosti pro vědy a umění (SVU), který bude zahájen 26. června v Rudolfinu za přítomnosti prezidenta V. Havla a předních reprezentantů české a slovenské politické scény. Odpoledne stejného dne se bude konat zasedání na téma *Poslání a práce čs. exilu a čs. emigrace pro vlast*. Na tomto zasedání promluví přední představitelé hlavních krajanových zahraničních organizací.

Od 1. července začínají v Praze sletové aktivity zahraničního Sokola, které vyvrcholí sletovým cvičením 5. července, s opakováním 6. července.

30. června z iniciativy Československého sdružení v Kanadě se v Národním domě na Vinohradech sejdou

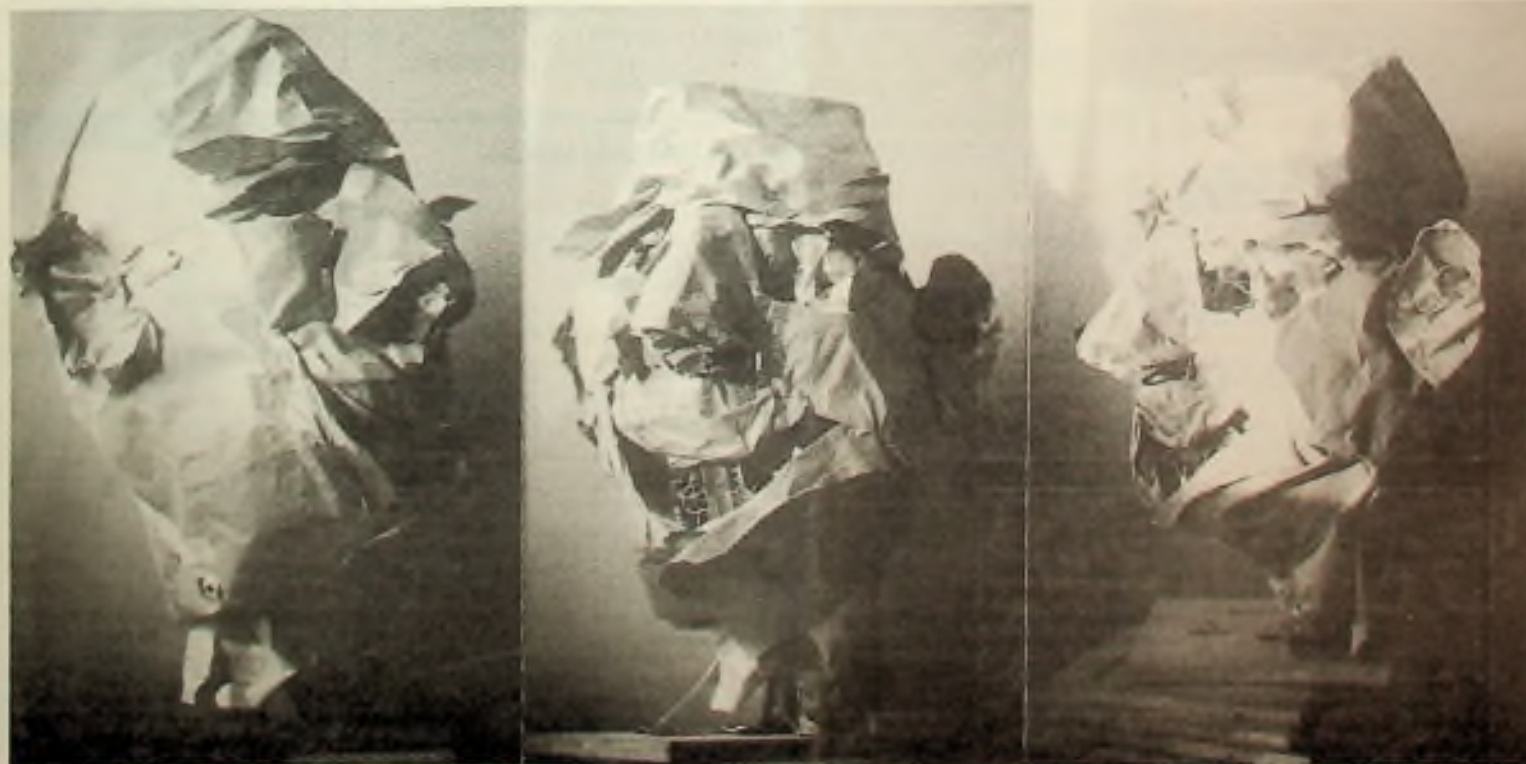
vedoucí představitelé hlavních světových a národních organizací (Americký fond pro čs. uprchlíky, Československá národní rada americká, Československá obecní legální v zahraničí, Československá společnost pro vědy a umění, Československé občanské fórum v Německu, Československé sdružení v Kanadě - koordinátor setkání, Československé sokolstvo v zahraničí, Svaz čs. spolků ve Švýcarsku, Světové sdružení čs. politických vězňů, Ústředí čs. demokratických organizací v Austrálii a na Novém Zélandě), aby se setkali s představiteli českého parlamentu (předsedy parlamentních klubů koaličních stran, členy Ústavně právních výborů parlamentu, členy Zahraničního výboru parlamentu, členy parlamentní Komise pro styk s krajanem a asi 85 poslanci,

kteří podepsali podání k Ústavnímu soudu ve věci restitučního zákona) na pracovním setkání nazvaném *Krajané a domov - problémy, řešení, spolupráce a pomoc*.

Toto setkání vlastně navazuje na jednání představitelů krajanových organizací a na pozvání Ústavně-právním výborem Poslanecké sněmovny v lednu tohoto roku v Praze, které bylo velmi úspěšné a přineslo poslaneckou iniciativu podání žádosti o změnu restitučního zákona k Ústavnímu soudu, kterou z podnětu Křesťansko-demokratické strany podepsalo 85 poslanců.

Věříme, že toto setkání bude vedeno v konstruktivním duchu a přinese vyjasnění názorů, vyřešení problémů a bude velmi plodnou diskusí, která bude počátkem dobré spolupráce.

Miloš Suchma

Setkání vládních představitelů s krajanem.

satellite 1-416

Contract # 461768
(Second Class Mail Publications
Registration # 10 121) -
P.P.I.C. Accounts # 923 98-99
Paid in Toronto
CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY
published by ABE
P.O. Box 176, Station "E",
Toronto, Ont. M6H 4E2
Telefon:

(pondělí-pátek: 13:00-18:00):

(416) 530-4222

Po předchozím zavolání můžete
na stejné číslo poslat fax.

Aleš Březina - redaktor;
...

Advertising rates:
1.25 CDN \$ per line/col.
(15.00 per inch/col.)
Předplatné:
v Kanadě \$ 22-
pro ostatní svět \$ 30-.

Churches

ČESKÉ A SLOVENSKÉ BOHOSLUŽBY V TORONTĚ

Československý baptistický sbor (Czechoslovak Baptist Church), 200 Annette St., Toronto, Ont. M6P 1P6. Shromáždění se koná v rodné řeči. Zpívá pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán. Začátek nedělních bohoslužeb je v 11:00. Střední biblická hodina v 19:30, tel.: 767-2027.

KITCHENER: Každou druhou neděli v měsíci v 17:00 - Benton Baptist Church.

Moravští bratři (Moravian Brothers Church): Bohoslužby pouze anglicky - neděle v 11:00. (Kostel je na rohu ulic Oakwood a Glenora) Duchovní správce: Rev. B. Castello.

Rímsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5215 Springbok Cres., Mississauga, Ont. L4Z 3J8. Bohoslužby: neděle v 9 hod. (anglicky) a v 11 hod. (slovensky) v St. Jude School, 175 Nahani Way, Mississauga. Duch. správce: Faran: V. Dančo S.J. a P. Záhoranský S.J., tel.: (905) 712-1200, fax: (905) 712-0974.

Rímsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9. Bohoslužby: neděle v 10:30 a v sobotu večer. Duchovní správce: Rev. František Blažek. Tel.: 532-5272.

Slovenský evangelický kostel augsburgského vyznání sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul), 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 656-5259. Rev. Ladislav Kozák. Bohoslužby: neděle 9:30 (angl.), 10:45 (slovensky).

Slovenský řecko-katolický kostel sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary), 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Duch. správce: J. Papulay, tel. 531-4836. Bohoslužby: 9:00 angl., 10:30 slov.

Rímsko-katolické bohoslužby mimo Toronto

Burlington: Holy Sepulchre Cemetery - neděle 11 hodin.

Kitchener: St. Mary's Church, 2 neděle v měsíci ve 14 hodin.
London: St. Joseph Hospital, 3. neděle v měsíci v 16 hodin. Duch. správce: Rev. J. Matzenauer, St. Adalbert R.C. Mission, tel. (416) 523-1932, 464 Plains Rd. W., Burlington L7T 1H2.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandice (Lyndale a Hlinchay): 3. neděle v 9:00.

46. kongres ČSK

Winnipeg-čsk/br-kš-Ve dnech 13.-15. května se konal ve Winnipegu kongres ČSK. Zúčastnili se ho velvyslanec České republiky ing. Stanislav Chýlek, který také přednesl pozdrav od ministra zahraničních věcí Josefa Zientce. Dále se kongresu zúčastnil čestný konzul Slovenské republiky ve Winnipegu pan Jozef Kiška, který přednesl pozdrav od velvyslance Slovenské republiky pana Antona Hykische a pan Blažej Chocholáček zastupoval Kanadskou slovenskou ligu.

Masarykovy ceny pro rok 1994 byly uděleny 92-letému zakladateli odbočky ČSK ve Winnipegu Stefanu Lessovi, Věře Fraštacké a Janu Waldaufovi za jejich mimořádnou a neúnavnou práci pro československou komunitu v Kanadě. Masarykova cena byla udělena in memoriam také zpěvákovi Karlu Krylovi.

Příští volební kongres se bude konat v Kingstonu.

Na podrobnosti z kongresu jsme se zeptali generálního tajemníka této organizace dr. Petra Munka:

ABE: O čem se na tomto kongresu jednalo?

PM: Každý druhý kongres je tzv. pracovní, kterému říkáme malý kongres. Přesto bylo ve Winnipegu 26 delegátů, kteří měli 42 hlasů. Hovořilo se o současném vztahu exilu k České republice a ke Slovensku, hlavně o restitučních a občanských právech. Hlavní náplní však byla diskuse o komunikaci mezi odbočkami, komunikace s výkonným výborem ČSK, smysl a poslání torontské kanceláře a výkonného výboru.

ABE: Jak vypadá komunikace ČSK s Českou republikou a se Slovenskem?

PM: Sdružení má velmi dobrý vztah s velvyslanectvím České republiky, které nám opravdu vychází vstříc. Poněkud horší situace je v komunikaci se slovenským velvyslanectvím, ale jsou náznaky, že se i tato situace změní, o čemž svědčí zastoupení na kongresu čestným konzulem panem Kiškou.

ABE: O čem se bude hovořit na příštím Kongresu v Kingstonu?

PM: Na tomto kongresu, který je volební, se bude hovořit o změně stanov a je pravděpodobné, že opět jako na tomto kongresu přijde návrh na změnu jména. Dodejme jen, že řada exilových organizací, jak o tom svědčí setkání, které má být tento měsíc v Praze, si ponechala v názvu slovo Československý, a že i do torontské odbočky se přihlásili někteří slovenští členové proto, že si sdružení ponechalo na loňském kongresu původní název.

Za ABE se ptal Aleš Březina

Z katolického světa 42. česká národní pout

Každoroční Česká národní pouť do Midlandu k Panně Marii mezi Huróny a do svatyně Severoamerických mučedníků bude v neděli 5. června 1994. Mše sv. u poledního oltáře o 11 hodině dopoledne a o 14 hodině se koná křížová cesta se svatým pozhledáním v bazilice. Pořadatelem pouti je Cyrilometodějská liga v Kanadě (duchovní rádce: d.p. Josef Šach. Následující neděli se koná tradiční pouť k sv. Antonínu v Chathamu.

Cyrlometodějská liga v Kanadě se staví velice kladně k plánu postavit 12 kostelů na okraji Prahy a bude nadále podporovat tento plán. Nejde jen o postavení dalších kostelů, jde o obraz obrody předložený českému národu. Dále se tato organizace chce postarat o postavení českého památníku na Blaník do roku 2000.

Zemřel Jan Karger

V St. Jacobs zemřel 18. 4. 1994 zasloužilý člen Křesťanské akademie v Římě Jan Karger.

pořádá koncert

Spirituál Kvintetu

v pátek 3. 6. 1994 ve 20 hodin

v hale kostela sv. Václava

(496 Gladstone Ave.)

a v pondělí 6. 6. 1994 ve 20 hodin

na Masaryktownu ve Scarborough.

Informace: A. Janoušová 905-884-9829

Další koncerty:

4.6. Kitchener (Restaurace St. Jacobs, K. Kubenková 519-743-2720),

5.6. London (R. Marová 519-434-9939);

Pokud by bylo na oba torontské koncerty vyprodáno bude ještě jeden koncert v pátek 10.6. na Masaryktownu.

LETNÍ TÁBOR NA MASARYKTOWNU

začíná letos 3. července

Tábor potrvá tři týdny od 3. do 23. července

Program je koncipován v týdenních blocích, aby rodiče mohli přihlásit své dítě na 1,2 nebo tři týdny.

O bližší informace pište nebo volejte na:

Masaryk Memorial Institute

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont. M1G 1H1,

Tel.: (416) 439-4354

Československý baptistický sbor v Torontě

oznamuje, že se ve dnech 7.-20.8. 1994 uskuteční tábor pro děti od 8 do 15 let.

Poplatek za 13 dní je pro děti 8-10 let je 180 dolarů, pro děti 11-15 let je 210 dolarů.

Zájemci zašlete vyplněný ústřížek nejpozději do 20. června 1994 na adresu:

Czechoslovak Christian Camp, c/o Nataša

Legierská, 134- 1524 Lancaster Dr., Oakville, Ont., L6M 2Z2

Jméno: _____

Adresa: _____

Příjmení: _____

Město: _____

Datum narození: _____

Poštovní kód: _____

Telefon: _____

Večer hudby a poezie

Letos připravil Dámský odbor ve spolupráci s Novým divadlem místo tradiční Vzpomínky na mučedníky Večer hudby a poezie. Spolu s herci Nového divadla Tomášem Maškem, Bohoušem Mácou a Zdenou Novotnou recitovaly milostnou poezii i členky Dámského odboru Mirka Trenzová a Soňa Holíčová. Bylo až neuvěřitelné, jak Agnes Lee (která textu nerozuměla) spolu s tlétnistou Milanem Brunnerem citlivě přednášející doprovázela.

abe

30. června 1994 se v Národním domě na Vinohradech koná z iniciativy ČSK setkání krajanů s vládními představiteli

Program tohoto setkání:

1. Představení vedení exilových a krajanových organizací
2. Představení přítomných poslanců
3. Historická retrospektiva jednotlivých organizací a jejich boje za svobodu Československa
4. Názory krajanových organizací na rozdělení federace, vnímání krajanů obyvatelstvem, vládou a poslanci
5. Přehled nedořešených problémů ve vztahu České republiky vůči krajanům a návrh na jejich řešení
6. Možnosti spolupráce a pomoci krajanů České republiky v oblasti politické, odborné, investiční, kulturní a ekonomické.
7. Odpovědi na body 4.-6. programu
- předsedové parlamentních klubů koaličních stran
- mluvčí Ústavně-právního výboru parlamentu
- mluvčí Zahraničního výboru parlamentu
- mluvčí parlamentní Komise pro styk s krajaný
8. Diskuse
9. Závěry: - mluvčí poslanců
- mluvčí krajanů.

Kostel svatého Václava Česká a španělská farma

pořádá

Dobročinný bazar

Sobota 4. 6. 94; 11:00 - 18:00

16:30 Tombola

17:00 Program

19:00 Děková mše

Kalendář

TV:

MacLean Hunter-Cable TV
Okno - Každý pátek 19:30 -

Toronto:

3.6. (pá) 20:00
Spirituál kvintet
Hala kostela sv. Václava*

4.6. (so) 11:00-18:00
Bazar kostela sv. Václava*

6.6. (po) 20:00
Spirituál kvintet
Masaryktowno*

V případě, že budou obě torontská představení vyprodána bude ještě jedno představení 10.6. na Masaryktownu.*

26.6. (ne)
Československý den na
Masaryktownu.*

Projev V. Havla u příležitosti 110. výročí narození Edvarda Beneše

Mili občané Kožlan, vážení přítomní, stodesáté výročí narození Edvarda Beneše si připomínáme v době, která konečně umožňuje historikům, aby svobodně, věcně, veřejně a s výhodou přiměřeného odstupu rozebírali a zhodnotili jeho životní dílo. Je to dílo pozoruhodné, veliké, bohaté na úspěchy i prohry, je to dílo, které dramaticky zrcadlí dramatické osudy našeho národa a světa v první polovině dvacátého století. Ale nejen to: je to dílo, které nám zajímavým způsobem rozkládá nejen některé základní a dodnes aktuální otázky našeho moderního státního bytí, ale i základní dilemata politiky jako takové. Díky tomu věcně zhodnocení Benešovy životní a politické dráhy, kterého se nepochybně brzy dočkáme, bude čímsi víc, než jen obohacením našeho historického sebeuvědomění. Bude to zároveň příspěvek k pochopení našeho věku i k pochopení údělu a specifické odpovědnosti, kterou v něm má politika. A bude to navíc i obraz jednoho z nejčistších lidských osudů.

Benešovy zásluhy, přesto, že se ocitají často ve stínu jeho dilemat, prober neho činů problematických, jsou nesporně a jednoznačně: byl to on, kdo po boku Masarykově a Štefánikově přesvědčil za první světové války svět o našem právu na svobodnou existenci v samostatném státě. Nesmírná píle, obdivuhodný rozhled, obětavost, vytrvalost a velké organizační, politické a diplomatické nadání, které jako mladý a do té doby téměř neznámý muž prokázal v době, kdy působil v našem prvním novodobém exilu a potom při mírových jednáních, musí každého fascinovat. Masaryk věděl, co říká, když prohlásil, že bez Beneše bychom neměli republiku.

Stejně tak zasluhuje hluboký obdiv jeho dlouholeté působení v čele zahraniční politiky samostatného československého státu. Beneš byl v meziválečném období hvězdou na evropském diplomatickém nebi. Spolu s vytvářel tehdejší Společnost národů, budoval mírové vazby mezi státy a varoval Evropu před rozmánajícím se fašismem. S předvídací vnímavostí Středoevropa tušil, k jakým hrůzám se schyluje, a hurcoval, že neúspěšně, apaticky Západ. Možná právě dnes stojí za zamyšlení, že to byl především on, kdo - nejprve jako ministr zahraničí a pak jako prezident republiky a dědic odkazu Masarykova - otevřel v druhé půli třicátých let naší zemi všem svobodným myslím Němcům i Rakušanům, kteří zde našli snad nejlidnější evropské útočiště. Kdo obviňuje Beneše z celoživotního a generalizujícího antiněmectví, neměl by na tuto důležitou kapitolu jeho politického působení zapomínat.

Po Mnichovu, této těžké ráně, která jeho osobnost i politiku zřejmě natrvalo poznamenala, se neuchýlil Beneš zklamán a téměř všemi zrazen do ústraní, jak by to asi mnohý udělal, ale dal se záhy do nové práce. Začínaje zase téměř od nuly, zformoval náš druhý politický exil a stal se v čele druhého odboje jako jeho přirozený a všemi respektovaný vůdce. Mezinárodní diplomatické uznání československé exilové vlády a posléze fakt, že jsme byli zařazeni mezi vítězné státy - to bylo opět především Benešovo dílo. Do vlasti se po válce vrátil jako ztělesnění českého odporu proti fašismu, všemi uznávaná hlava osvobozeného státu a nejvýznamnější nositel jeho demokratické tradice. Pamatuji si dobře, jak si lidé po válce Beneše vážili a kolik nadějí do něj vkládali. Byl pro ně skutečnou zárukou naší svobody, naší demokracie, naší nezávislosti a našich dobrých perspektiv.

Benešovo počinání v tragických mnichovských dnech a pak vedlech únorového komunistického puče bude asi trvalým tématem českých diskusí. Vždycky jsem tihnu a dodnes tihnu - z důvodů, které tu nemá smysl obšírně vysvětlovat - spíše ke kritickému názoru na jeho rozhodnutí v těchto osudových chvílích. Zároveň se ale přimám, že čím jsem starší a čím víc zkušeností získávám, tím jsem ve svém kritickém posuzování opatrnější a zdrženlivější. Začínám totiž chápat, jak snadno se různá osudová politická rozhodnutí posuzují tomu, kdo je nikdy nemusel dělat, a jak děsivá je samota toho, na němž je, aby rozhodl, které z různých věcí, mezi nimiž musí volit, je menší. Kdyby člověk, který se v takové situaci ocitá, mohl s určitostí dohlédnout všechny historické, politické a mravní důsledky alternativ, před nimiž stojí, rozhodlo by se mu snadno. Takovou možnost však politik nemá. Jeho volba je nevratná, naplní se jen ta alternativa, pro níž se rozhodl, a nikdy nikomu, kdo už zná všechny důsledky jeho rozhodnutí, nevysvětlí, že důsledky jiného rozhodnutí by byly ještě horší.

Převládá-li dnes názor, že Beneš se v obou nejtragičtějších chvílích svého života rozhodl špatně, pak je třeba ihned poukázat i na druhou půlku pravdy: hanebně by mu křivdil každý, kdo by z toho vyvozoval, že je hlavním, nebo dokonce jediným viníkem všech tragických dějů, které náš národ ve dvacátém století prožil. Bylo tomu jinak: dějiny, osud, mezinárodní situace, politická domácí i zahraniční a především my všichni, tedy naše novodobá společnost, jsme tomuto člověku vložili na bedra břímě, které prostě neunesl. Všichni věděli a všichni vědí, že tento fyzicky slabý politický praktik a politický myslitel nebyl Atlase, schopným

unést zeměkouli. Břímě osudového rozhodování mu přesto bylo vloženo do rukou, v určitých případech dokonce těmi, kteří měli rozhodovat spolu s ním a kteří se z toho vyhlali ze strachu z váhy tohoto úkolu.

Historici nepochybně vyváženě posoudí míru Benešovy odpovědnosti za vše dobré i špatné, co nás v posledních desetiletích potkalo. Mne osobně dnes daleko víc, než neustálé kritizování Beneše za jeho kapitulaci před zlem, zajímá sám původ tohoto zla, jeho vývoj a společenské mechanismy jeho tolerování. A samozřejmě i úkaz nad ním zajímavý a neustále poněkud opomíjený, totiž zvláštní schopnost nás všech promítat vlastní selhání do vybraných obětí heránek a jejich trvalým kritizováním se sami před svým svědomím očistovat. Spíš tedy, než otázka, proč Beneš přijal nakonec mnichovskou dohodu a později demisi demokratických ministrů, mne zajímá otázka jiná: jak se stalo, že to udělat vůbec mohl a že to bylo poslední a konečné rozhodnutí v věcech tak dalekosáhlého významu delegováno na jediného člověka a posléze pasivně přijato. Nechci um jakékoli politické rozhodování jednotlivce relativizovat a odpovědnost za ně rozptylovat na všechny jeho spoluobčany. Patří k osudu politika, že musí uhlásit rozhodnutí za jiné a za své rozhodnutí nést odpovědnost nejen před nimi, ale i před soudem historie. Upozorňuji pouze, že tento soud, má-li být spravedlivý, musí přihlížet i k tomu, zda se bezvýhradným delegováním veškeré odpovědnosti na jediného muže někdo nezahazuje i odpovědností své. Myslím, že k hygieně národního sebeuvědomění patří povinnost klást si i takto nepřijemné otázky.

Ai tak či onak, dvě věci jsou jisté: za prvé, že náš druhý prezident byl velký muž, který se zasloužil o náš stát, a za druhé, že to byla postava, kterou dějiny několikrát postavily před dilemata tak těžká, jak těžké byly ony samy. Vyrovnávat se proto s Benešovými činy znamená vyrovnávat se se samotnou krutostí dějin.

Pevně věřím, že skončil čas oněch strašných dilemat, před nimiž musel stanout Edvard Beneš. A pevně věřím, že kdybychom přece jen někdy před dilematy tohoto druhu museli stanout, pak Benešův lidský a politický příběh nám bude zdrojem všesměrného poučení. Tento příběh je totiž velkým dramatem moderní doby. A každé drama je výzvou člověku. Jak této výzvě porozumíme a co z ní pro sebe vyvodíme, je ovšem jen a jen na nás samotných.

Děkuji vám za pozornost!

Kožlany, 29. května 1994

Denní kronika

17. 5. 1994

Lexa: Ftáčnik by sa mal radšej zúčastniť konkurzu

Bratislava: Arteria/vg-HZDS chce dať príležitosť mladým schopným odborníkom podieľať sa na ďalšom napredovaní Slovenska v preň životne dôležitých oblastiach-diplomacii, finančníctve, bankovníctve, výrobe, technológii a v štátnej správe. Pre Arteriu STA to uviedol tajomník HZDS Ivan Lexa.

HZDS uverejnilo 13. mája v denníku Pravda inzerát, na základe ktorého vyhlásilo v spolupráci s Asociáciou poradcov a psychoterapeutov konkurz pre ľudí do 38 rokov na obsadenie funkcií v štátnej správe SR.

V súvislosti s výrokom podpredsedu SDĽ Milana Ftáčnika, že organizácia podobného konkurzu stranou je porušením ústavy tajomník HZDS uviedol, že M. Ftáčnik vyslovil už viacero podobných "pozoruhodných" výrokov, ktoré je zbytočné komentovať. "Čo nám chce vytýkať? Konkrétne kroky pre sebarealizáciu mladých ľudí? Záujem o prosperitu SR a jej odborné zázemie? Záujem o skvalitnenie štátnej služby SR prípravou na obdobie po októbri 1994? Možno by urobil lepšie, keby

sa spolu so svojimi kamarátmi konkurzu zúčastnil tiež. Vek na to má", dodal Ivan Lexa.

Najviac minula Keltošová a Tóth

Bratislava: Arteria/pal-Najviac finančných prostriedkov bolo v období od 1. 7. 1992 do 31. 12. 1993 neoprávnene použitých na Ministerstve financií SR a Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR, povedal dnes na tlačovej konferencii počas rokovania slovenskej vlády minister Rudoľf Filkus.

Slovenská vláda sa na svojom dnešnom rokovaní o. i. oboznámila so správou o výsledku kontrol hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu v oblasti verejného obstarávania prác, výrobkov a služieb. Správa bola vypracovaná na základe uznesenia vlády z 9. apríla 1994, ktoré ukládalo členom vlády v spolupráci s ministrom financií a vedúcim Úradu vlády SR vykonať kontrolu nakladania prostriedkami štátneho rozpočtu vo svojich rezortoch, a to za obdobie od 1. 7. 1992 do 31. 12. 1993.

Ako sa uvádza v komuniké z rokovania vlády, celkom bolo prekontrolovaných 178 organizácií. V 2. polroku roku 1992 bolo neoprávnene použitých takmer 544 mil. Sk

a v roku 1993 to bolo 248 mil. Sk. Tieto sumy predstavujú 28%-ný resp. 6,9%-ný podiel z celkovej výšky čerpaných investičných prostriedkov. Neodôvodnene použité finančné prostriedky smerovali najmä na nákup výpočtovej, kancelárskej, reprografickej a telekomunikačnej techniky, motorových vozidiel, obstarávanie investičných stavebných akcií, a to bez vyhlásenia verejnej, obchodnej alebo užšej súťaže.

Vlakem po Praze

Praha: Arteria/la-"Dům v Italské ulici č.p. 19 daruje město Praha zpět Židovské obci," oznámil primátor Jan Koukal na tiskové konferenci věnované závěru včerejšího zasedání Rady Zastupitelstva hl.m. Prahy.

Od července bude do systému pražské hromadné dopravy zapojena celá železniční síť na území Prahy, jak uvedl ředitel společnosti ROPID Ing. Strádal. Na časové předplatné jízdenky tak bude možné dle jeho slov využívat celou pražskou železniční síť, do dvou let se počítá s rozšířením až do 30-50 km za hranice města.

V letním období budou dle slov ing. Strádala zavedeny v centru Prahy nové tramvajové linky č. 31 a 32, a to za účelem zvládnutí provozu v době turistické sezony zvláště nyní, kdy řidiči značně omezili osobní dopravu v souvislosti s opravou magistrály.

Institutions

České velvyslanectví

Czech Embassy

541 Sussex Dr.
Ottawa, Ont. K1N 6Z6
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy

50 Rideau Terrace
Ottawa, Ont. K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450;
Obch. zast.: 749-3178; Fax: 749-4989

Český konzulát v Montrealu

Czech Consulate in Montreal

1305 Ouest Avenue des Pins
Montreal, Que. H3G 1B2
Tel.: (514) 849-4495
Fax: (514) 849-4117

Český konzulát ve Vancouveru

Czech Consulate in Vancouver

Tel.: (604) 661-7530

Informační a imigrační středisko ČSK

740 Spadina Ave.,

Toronto, Ont. M5S 2J2

Tel.: (416) 925-2241

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd.,

Scarborough, Ont. M1G 1H1

Tel.: (416) 439-4354

Masarykova doplňovací škola

Sobota: 12:30- Opět v září

Brockton High School

90 Croatia St., Toronto

Informace: L. Čarková: 536-5342

Scarborough: Cornell Jr. Public

School, 61 Holmfirth Terrace

Informace: Z. Žilová: 439-4354.

Knihovna na Masaryktownu

Pondělí a pátek: 15:00-18:00

středa: 15:00-21:00.

sobota: 10:00-12:00.

Tel.: 431-9477

Překlady, tlumočení konzultace jazyková výuka

Eva Mestlová

Tel./Fax: (416) 922-8786

Financiel

CZECHOSLOVAK

(TORONTO)

CREDIT

UNION LIMITED

KAMPELIČKA

740 Spadina Ave.

Toronto, Ontario

M5S 2J2

Tel.: (416) 925-0557

Úřední hodiny:

Pondělí, čtvrtek a pátek

10:00-19:00

Úterý, středa

10:00-17:00

sobota

10:00-14:00

Business

Firma ABE

vyvinula
dvanásť nových typů
českého písma pro
mikropočítače Macintosh
(6x postskript) - česká
klávesnice. Slovenština
přes přepřadovač (op-
tion). Volejte: 530-4222

nebo pište:

Aleš Březina,
ABE, P.O. Box 176,
Station "E", Toronto,
M6H 4E2.
Čs. Rtěny.
Čs. Bookman.
Čs. Ženeva
Čs. Helvetica.
Čs. Londýn.
Čs. New York
Čs. Palatino,
Čs. Times, Čs. Zapf.,
Čs. Bookman-Bold,
Čs. Ženeva-Bold

ABE

Elektronická kompjuterová
tiskařská sazba v 11 jazycích
na počítači.
Manuelní sazba
v češtině a slovenštině
Pouze z perfektních strojopisů!
Tel.: (416) 530-4222
P. O. Box 176, Station "E"
Toronto, Ont. M6H 4E2

Canada-Czech Chamber
of Commerce
Canada-Slovak Chamber
of Commerce

Kanadsko-česká
obchodní komora
Kanadsko-slovenská
obchodní komora

Najdete nás na adrese
Exchange Tower
2 First Canadian Place
14th Floor
(P.O. Box 198)
Toronto, Ont.
M5X 1A6
Tel.: (416) 367-3432
Fax: (416) 367-3492

Medical

Petr Munk

B.Sc.D.C.
Chiropraktik

1552 Bloor
St. W.
Toronto, Ont.
Ordinační
hodiny:
Pondělí-
pátek
10:00-19:00

Tel.: 533-0005

Čtvrt miliónu hurovaných

Praha-Arteria/VV-Vedoucí sekce
personální práce a vzdělávání MV ČR
Zdenko Matula uvedl, že doposud bylo
ministerstvem vydáno 236 988 lustračních
osvědčení všech druhů, z toho 9 444
pozitivních.

Z. Matula dále uvedl, že se intenzivně
rozvíjí spolupráce s policejními sbory v
západní Evropě a v Kanadě, především v
oblasti vzdělávání policistů a při potírání
organizovaného zločinu.

19. 5. 1994

Ako by sa volilo v máji 1994?

Bratislava-Arteria/mak-Otázky zisťujúce
záujem občanov zúčastniť sa volieb do NR
SR, ako aj ich volebné rozhodnutia, boli
súčasťou výskumu ŠU SR realizovaného v
dňoch 2. až 10. mája 1994. Na otázky
odpovedalo 1273 občanov SR. Zloženie
výberového súboru zodpovedalo štruktúre
dospeléj populácie Slovenska podľa
pohlavia, veku, národnosti, vzdelania,
veľkosti bydliska a regiónu.

Traja zo štyroch oslovených deklarovali
svoj záujem určite alebo pravdepodobne
sa volieb zúčastniť. Percento občanov
váhajúcich sa účasťou sa za posledné tri
mesiace stabilizovalo na úrovni 6-7% zo
súboru občanov starších ako 18 rokov.

Utých občanov, ktorí vyjadřili záujem prísť
k volebným urnám, ŠU SR zisťoval, ktoréj
strane alebo hnutiu chcú dať svoj hlas. Zo
štruktúry volebných preferencií vyplýva, že
keby sa voľby konali v 1. dekáde mája, 5-
percentný volebný limit by splnilo 5
subjektov: HZDS, SDL, KDĽ, MKDĽ a
Spolužitie, DÚ. Dominantné postavenie
patrí aj v máji HZDS, ktoré by získalo 27%
hlasov účastníkov volieb. Oproti minulému
mesiacu je predikovaný volebný zisk tohto
hnutia nižší, keď v apríli sa pre HZDS číral
32% volebný výsledok. Zaposledný mesiac
mierne stúpili volebné šance KDĽ a SDL.
Percento nerozhodnutých voličov pokleslo
v máji na 8%.

Prezidentka Islandu
na Slovensku

Bratislava-Arteria/iko-Na trojdňovú
návštevu Slovenska pricestovala dnes
prezidentka Islandu Vigdis Finnbogadóttir.
V Primaciálnom paláci ju prijal prezident
SR Michal Kováč, ktorý na tlačovej
konferencii po stretnutí povedal, že v
rozhovore sa usiloval predstaviť Slovensko
a jeho vnútornú i zahraničnú politiku. M.
Kováč zdôraznil, že prioritou SR je postupné
včleňovanie do západoeurópskych
hospodárskych, politických a obranných
štruktúr. Za dlhodobý cieľ pritom označil
vytvorenie zjednotenej Európy.

Prezidentka Finnbogadóttir uviedla, že
Island má záujem o rozšírenie nielen
priateľských, ale aj obchodných vzťahov
so Slovenskom. Podrobnosti rozvoja
vzťahov by mali podľa nej prerokovať
zástupcovia islandskej vlády, ktorí sú
prítomní v prezidentkynej delegácii, so
zástupcami slovenského vládneho
kabinetu.

Vladimír Dlouhý je
nespokojen

Praha-Arteria/VV-Současný předseda
Rady celní unie Vladimír Dlouhý konstatoval
na tiskové konferenci, že politická vůle
Slovenska odstranit problémy existující v
rámci celní unie se nematerializovala tak,
aby česká strana mohla být spokojena.

Největší překážkou se jeví tzv. dodatek k
platební dohodě, který by měl vyřešit článek
47 slovenského celního zákona. V tomto
bodě jednání Rady celní unie nedospěla k
žádným závěrům. Podle slov ministra
Dlouhého by se další kolo jednání Rady
mělo konat až po 1. říjnu 1994.

19. 5. 1994

Většina v menšině

Praha-Arteria/jil-54% obyvatel se
domnívá, že naše společnost je vedena
tak, aby uspokojovala zájmy malé části
občanů. 36% občanů se domnívá, že
zohledňovány jsou zájmy většiny a 5%
občanů je přesvědčeno, že jsou hájeny
zájmy všech obyvatel ČR.

55% obyvatel je přesvědčeno, že možnosti
dosáhnout svých oprávněných požadavků
jsou malé. 61% občanů se dále domnívá,
že možnosti dovolat se spravedlnosti jsou
take malé.

RCMP pomáhá české policii

Praha-Arteria/VV-Během tiskové
konference na kanadském velvyslanectví
ocenila první tajemnice kanadského
velvyslanectví Renata Wielgosz rostoucí
spolupráci mezi českými a kanadskými
policejními složkami. Spolupráce je
zaměřena na boj proti organizovanému
zločinu a pašování drog.

Pani Renata Wielgosz zdůraznila, že tuto
spolupráci si vyžádalo Ministerstvo vnitra
ČR, které se zajímá také o školení a výukové
programy Kanadské královské jízdní policie.

Najdôveryhodnejším
politikom stále Mečiar

Bratislava-Arteria/bj-Občania SR pokladali
v máji za najdôveryhodnejšieho politika
Vladimíra Mečiara (HZDS), ktorý získal 20
% ich hlasov. Vyplýva to reprezentatívneho
výskumu verejnej mienky, ktorý uskutočnil
Štatistický úrad SR v prvej dekáde mája.
Druhým v poradí je premiér Jozef Moravčík
(Demokratická únia) s 19 % a tretím
prezident Michal Kováč s 18 %.

Dôvera občanov v týchto politikov však
poklesla v porovnaní s aprílom o 5, u M.
Kováča o 7 %.

Ďalšími v rebríčku dôvery boli v máji Peter
Weiss (SDL) s 13 % (v apríli rovnako), Ivan
Gašparovič (HZDS) s 6 % (10 %), Ján
Čarnogurský (KDĽ) s 6 % (4 %), Roman
Kováč (DU) so 4 % (7 %), Jozef Prokeš
(SNS) s 3 % (5 %), Vojtech Bugár (MKDĽ)
s 3 % (3 %), Mikuláš Dzurinda (KDĽ) s 3 %
(2 %), Milan Fláček (SDL) s 2 % (2 %),
Milan Kňažko (NDS-NA) s 2 % (1 %),
Rudolf Filkus (NDS-NA) s 2 percentami (4
%) a Pavol Kanis (SDL) s 2 % (1 %).

Oslovených bolo 1273 dospelých občanov
SR, ktorí mohli podľa vlastnej úvahy uviesť
mená najviac troch osobností činných v
politickom živote. Celkove respondenti
uviedli 66 mien politikov.

Rebríček dôveryhodných politikov
občanov hlásiacich sa k maďarskej
národnosti, vedie M. Kováč (41 %) pred
Moravčíkom (26 %) a V. Bugárom (22 %).

K.Tóthová: Od HZDS
je to korektné

Bratislava-Arteria/pal-Inzerát HZDS
vyhlasujúci konkurz na miesta v štátnej
službe uverejnený v denníku Pravda 13.
mája označila na dnešnej tlačovej
konferencii tieňového kabinetu Katarína
Tóthová za vysoko morálny a korektný. V
prípade, že by sa po jesenných
parlamentných voľbách HZDS zúčast-
ňovalo na výkonnej moci, boli by úspešní
absolventi konkurzu umiestnení v štátnej
správe, v opačnom prípade by sa zaradili
do databanky odborníkov, ktorých by HZDS
ponúkalo, povedala.

Inzerát vyzýval vysokoškolsky vzdelaných
ľudí do 38 rokov na účasť v septembrovom
výberovom konaní a sľuboval jeho
úspešným absolventom zamestnanie v
štátnych službách s nástupom v októbri až
decembri 1994. "Všetko čo nie je zakázané
je v právnom štáte dovolené," dodala k
uverejneniu inzerátu exministerka
spravodlivosti K. Tóthová na otázku, akým

právom HZDS sľubuje od jesene prácu v
štátnych službách.

Exministerka odmietla zodpovednosť
Mečiarovho kabinetu za súčasný stav vo
vydávaní lustračných osvedčení. Uviedla,
že štatút na vydávanie prešiel z Federálneho
ministerstva vnútra na Ministerstvo vnútra
SR a je vinou predkladateľa kompeten-
čného zákona, že stav je taký, aký je.

V apríli 1993 dala vláda na 9 mesiacov
kompetencie na vydávanie lustračných
osvedčení Slovenskej informačnej službe.
Od februára 1994 nemá na Slovensku nikto
zákonné právo tieto osvedčenia vydávať.
Na otázku, prečo vláda nepredišla tomuto
stavu K.Tóthová povedala, že do
Legislatívnej rady vlády nedostala návrh
riešiaci takýto stav.

20. 5. 1994

SD (OH) se zajímá o
problémy důchodců

Praha-Arteria/GoGo-Důchod se pro
důchodce stal onou "záračnou"
záchrannou sociální sítí, která je odkazuje
na hranici živoření a za hranici lidské
důstojnosti. Na občana který celý život
poctivě pracoval, platil na důchodové
zabezpečení, tak na něj náš stát vynakládá
4x méně, než na kriminálního. Řekl to na
dnešní tiskové konferenci SD (OH)
předseda Hnutí důchodců za životní jistoty
Josef Koniček.

To, že se důchodci objevili na tiskové
konferenci SD (OH) není podle jejich
místopředsedy Václava Žáka náhoda,
neboť tato strana se podle něj zajímá o
problémy ekonomicky slabších sociálních
skupin jako jsou důchodci a mladé rodiny s
dětmi. Zároveň SD (OH) podle Žákových
slov připravuje speciální program pro tyto
vrstvy společnosti, jenž by měl být hotov do
konce roku.

21. 5. 1994

Spoločný volebný blok pod
názvom DS - SPŽ

Bratislava-Arteria/mih-"Demokratická
strana a Strana podnikateľov a živnostníkov
sa dohodli na vytvorení spoločného
volebného bloku". Informoval o tom
predseda DS Pavol Hagyri na tlačovej
konferencii konanej v prestávke rokovania
Výkonnej rady DS. Obe strany budú, podľa
jeho slov vystupovať ako jeden subjekt pod
názvom Demokratická strana - Strana
podnikateľov a živnostníkov (DS-SPŽ).
Spojenie oboch politických subjektov je
podľa slov predsedu DS dôkazom snahy o
spoluprácu a kooperáciu politických síl pri
riešení súčasnej slovenskej spoločnosti.
"Vytvorenie spoločného bloku vytvára
rovnocennú alternatívu voči KDĽ a DU,
pretože DS si týmto krokom otvorila cestu
do parlamentu", dodal P. Hagyri.

Predseda Strany podnikateľov a
živnostníkov Vladimír Randa v tejto
súvislosti poukázal na prirodzený proces
integrácie oboch programovo blízkych
politických subjektov.

Demokratická strana-Strana podnikateľov
a živnostníkov, ako informoval Pavol
Hagyri, ponúka Kresťansko-demo-
kratickému hnutiu rovnoprávnú predvo-
jebnú koalíciu. Vzájomné rokovania sa
uskutočnia v sobotu 28. mája v Častej-
Papiernícke a tieto by mali podľa slov P.
Hagyriho priniesť zásadný obrat v
doterajšom vývoji na politickej scéne. "Sme
presvedčení, že vedeniu KDĽ, ktoré
otvorene deklarovalo záujem dohodnúť sa,
záleží na tom, aby žiaden hlas vo voľbách
neprepadol a aby sa súčasne volič mohol
rozhodnúť skutočne slobodne", dodal P.
Hagyri.

Podľa slov predsedu DS, v najbližších
dňoch prebehne rokovania o vytvorení
širšieho pravicového bloku so všetkými
politickými subjektami napravo od stredy.

23.5.1994

Popularita politiků - J. Zielenec druhý

Praha-Arteria/GoGo. Nejpopulárnějším politikem zůstává i nadále bezkonkurenčně s 87 % Vladimír Dlouhý, ale na druhé místo poprvé postoupil díky svým 72 % Josef Zielenec, který od loňského května neustále stoupá v preferencích voličů. Vyplyvá to z dnes zveřejněných výsledků průzkumu provedeného Střediskem empirických výzkumů ve dnech 2.-8. května letošního roku na vzorku 1532 respondentů.

Další výraznou změnou je pokles premiéra Václava Klause o 5 %, čímž se dostal se svými 68 % až na 4. místo za Jiřího Diensbiera, který má 70 %. Největší změnu popularity celkově zaznamenal předseda KDS a ministr školství Ivan Pilip, který vyskočil z 25 % v březnu na nyní 41 %.

Za předpokladu, že by se přišli týden konaly volby, odpovědělo v průzkumu Střediska empirických výzkumů provedeného ve dnech 2.-8. května ze vzorku 1532 respondentů, že by k nim šlo 64 %, nešlo 12 % a není rozhodnuto 23 %.

ODS by z tohoto vzorku respondentů volilo 29 % voličů, což znamená, že tato strana neustále klesá a za období jednoho roku od loňského května ztratila 7 %. ODA by volilo 14,8 %, ČSSD 14,2 %, konglomerát LB - složený z KSČM, SDL, SLB a LB - 11,6 %. Do parlamentu by 5 % hranici nepřekročili KDU-ČSL (4,1 %), SPR-RSČ (4 %), SD (OH) 2,8 % - kteří si ovšem oproti minule polepšili, ČMSS (1,6 %), Zelení (1,6 %), KDS (1,1 %) a ani LSU a DEU, jenž mají pod 1 %.

Dále vyplývá, že vládě ČR důvěřuje 62 %, parlamentu 37 %, prezidentovi 66 %, premiérovi 65 % a předsedovi parlamentu 36 %, což znamená, že důvěra v tuto instituci za období jednoho roku trvale klesá.

Naopak zastavil se pokles důvěry v českou policii, již nyní důvěřuje necelých 30 % a to je skoro o 2 % více než minule. V nezaujatost soudů důvěřuje 37 %, české armádě necelých 48 % a politickým stranám jako záruce demokratické politiky státu 56 % respondentů. Ve všech tyto výše zmíněné instituce mají obecně vyšší důvěru příznivci koalicioních, než opozičních stran.

SDL, SDSS, Hnutí poľnohospodárov a SZS podpísali koalicionú dohodu

Bratislava-Arteria-Uzavretím koalicionnej dohody o volebnej a povolebnej spolupráci dnes vznikol volebný blok štyroch ľavicovo orientovaných politických subjektov - Strany demokratickej ľavice, Sociálnodemokratickej strany Slovenska, Hnutia poľnohospodárov a Strany zelených Slovenska. Dohodu v prítomnosti novinárov podpísali predseda SDL Peter Weiss, predseda SDSS Jaroslav Volf, predseda HP Jozef Klein a predseda SZS Jozef Pokorný. Dohoda sa nedotýka samostatnosti koalicionných partnerov.

Podľa dohody budú partneri zastúpení na kandidátnych listinách v pomere 24(SDL):6(SDSS):5(HP):3(SZS). Ako uviedol Peter Weiss, pomer vychádza z dlhodobých volebných preferencií. Koalicionní partneri pokladajú naďalej za blízke Združenie robotníkov Slovenska, ktoré ide do volieb samostatne. Weiss informoval, že stále platí ponuka na povolebnú spoluprácu ľavého bloku so ZRS.

Nová strana zelených

Bratislava-Arteria/Iko-Viacerí členovia Strany zelených na Slovensku (SZS) sa rozhodli vystúpiť z tejto strany, pretože nechcú nieť pred verejnosťou spoluzodpovednosť za jej politické smerovanie, ktoré potvrdila uzavretím predvolebnej koalicionnej dohody so Stranou demokratickej ľavice, Sociálnodemokratickou stranou a Hnutím poľnohospodárov.

Ako dnes na tlačovej besede uviedli predstavitelia Pripravného výboru Slovenskej strany zelených, ktorú sa rozhodli odchádzať členovia SZS založiť, dôvodom rozdelenia boli názorové nezhody pri prístupe k riešeniu niektorých otázok, týkajúcich sa aj otázok životného prostredia.

Základným predpokladom pre rozdelenie SZS bolo podľa člena prípravného výboru Jaroslava Compela, že Koordinačný výbor SZS oddiaľoval zjazd strany, ktorý sa mal vyjadriť ku koalícii s ľavým blokom. Termín zjazdu bol podľa jeho slov v júni tohoto roku.

"Naším cieľom je vytvorenie alternatívy pre tých voličov, ktorí chcú podporovať zelenú filozofiu, ale je pre nich neprijateľné dať svoj hlas zároveň SDL," uviedol Compel. SZS bude podľa neho vo svojom programe zohľadňovať okrem optimálneho vzťahu medzi ekonomickým vývojom Slovenska a zdravým životným prostredím, aj štátne záujmy SR, predovšetkým zachovanie suverenity.

Cukrovary bez cukru

Praha-Arteria/X, ina-Předseda poslaneckého klubu ČMSS Jan Jegla kritizoval na dnešní tiskové konferenci pokus Cukrospolu o likvidaci konkurenčních cukrovarů.

"Přestože je v České republice produkce cukru značně naddimenzována nelze tuto situaci řešit v rozporu s pravidly hospodářské soutěže," řekl Jan Jegla. Cukrospol vypracoval dle jeho slov seznam cukrovarů určených k likvidaci a předal jej jako orientační materiál bankám.

Seznam počítá dle poslance Jegly s redukcí českých cukrovarů z 27 na 16. "Pozoruhodné je, že uzavřeny mají být namnoze modernizované provozy, zatímco zachovány budou podniky téměř hodné pozornosti technické muzea," dodal Jan Jegla.

E. Kukan přijal L. Davisovou

Minister zahraničních věcí Eduard Kukan přijal náměstnici ministru zahraničních věcí USA pro mezinárodní bezpečnost Lynn Davisovou. Prerokovali otázky týkající se účasti Slovenské republiky při realizaci Paktu stability a Partnerstva pro mír.

V této souvislosti minister Kukan vysvětlil problematiku národnostních menšin v SR a vývoj vnitropolitické situace před volbami.

Lynn Davisová rokovala aj s expertami Ministerstva zahraničných vecí SR a ministerstva hospodárstva SR o otázkach režimov kontroly exportu špeciálnej techniky a produktov dvojakého použitia. Zástupcovia MZV SR a MH SR informovali o systéme kontroly exportu v Slovenskej republike, vyhlásení vlády SR o prijatom moratóriu na export min proti živej sile a aktivitách uskutočňovaných v rámci mierových operácií OSN. Delegácia USA kladne hodnotila zahraničnú politiku SR v daných oblastiach a vyjadrila pripravenosť spolupracovať pri kontrole spomínaného exportu.

Václav Klaus: Ideové konflikty neskončily

Boston-In-Václav Klaus převzal na Tuftsově univerzitě v Bostonu čestný doktorát práv. V přednášce mimo jiné uvedl, že ani v dnešním světě ideové konflikty neskončily. Český premiér varoval jak před demonizováním komunismu, tak před jeho podceňováním. Komunismus nebyla přírodní pohroma, která se náhle snesla na nic netušící občany. Komunismus byl extrémní formou politického a sociálního inženýrství, kde někdo ví lépe než zbytek společnosti, co je pro ni dobré, a kde je jen jedna interpretace svobody, práva, sociální rovnosti nebo ekonomické racionality. Odvažují se říci, že mírnější forma toho všeho dnes existuje ve standardních západních společnostech, uvedl premiér.

Westinghouse získal záruku vlády USA

New York-In-Clintonova administrativa podporuje plán společnosti Westinghouse Electric Corp. na použití její technologie při dostavbě jaderné elektrárny v Temelíně. Stalo se tak podle listu The New York Times i přes četné diplomatické protesty a vládní záruka na půjčku ve výši 317 mil. USD byla schválena navzdory opozici v Kongresu. Americká vláda svůj krok zdůvodnila tím, že takto přispěje ke zvýšení bezpečnosti temelínské jaderné elektrárny a jejího okolí. Úspěch firmy Westinghouse v případě Temelín je otevřením dveří k dalším zakázkám v celkové hodnotě 24 miliard USD a vytváří konkurenci spojenému úsilí firm Siemens AG a Framatom SA.

Český původ Hitlera nepotvrzen

Jihlava-In-Patrání historiků po předcích Adolfa Hitlera bylo až dosud bezvýsledné. V roce 1933 vyplňovaly články o jeho původu tehdejší domácí i zahraniční tisk. Mnohé z nich tvrdily, že Hitlerova babička byla Židovka a pocházela z města Polná na česko-moravském pomezí. Doklady o původu Hitlerových předků však podle Rudolfa Radouše, který se historii židovské komunity v Polně zabývá více než 40 let, buď zmizely, nebo čekají na své nalezení. Z dostupných údajů je zřejmé, že v Polně žily nejméně dvě generace Hitlerů, a to ve třech rodinách. Jedna z nich se podle tehdejších pramenů odstěhovala do Vídně. Doklady o jejím dalším působení, které by mohly podhalit tajemství původu vůdcovy babičky, však chybí.

24.5.1994

Turecké letadlo hořelo při nouzovém přistání v Praze

Praha (rep) - Po vážných potížích v desetikilometrové výšce muselo včera odpodné na pražském ruzyňském letišti nouzově přistát turecké dopravní letadlo DC-8 se 115 cestujícími na palubě. Stroj letěl na mimořádné lince Paříž - Vídeň.

Během přistávacího manévru, kdy se vzhleda podvozková kola, byly na palubě vážně zraněny dvě letušky, jimž bezprostředně po přistání poskytla pomoc letištní záchranná služba.

Podle prvních zpráv, které z výpovědi tureckých pilotů zjistila Státní letecká inspekce, se letounu odtrhl kryt jednoho z podvozků. V přední části trupu se objevila dvacetimetrová díra a hrozilo vážné nebezpečí dekomprese. Piloti vzápětí zjistili, že se letadlo hůře ovládá.

Posádka o potížích se strojem okamžitě informovala řidiči věz pražského letiště a zahájila nouzové přistání.

V půl šesté odpoledne, kdy byl letoun ještě ve vzduchu, byl na ruzyňském letišti vyhlášen poplach.

Nouzový signál Tiseň byl vyslán zachranným týmem v Ruzyni a také na dispečink pražských hasičů, který na letišti vyslal vozy ze tří stanic. Povolány byly i sanitky záchranné služby.

Jakmile se přistávající letadlo zastavilo na ploše, zasáhla pohotovostní jednotka letištních hasičů, již se vzápětí podařilo hořící kola uhasit. Vozy pražských hasičů dorazily na letiště až po zákrku svých letištních kolegů.

Hasiči zřejmě zabránili většímu neštěstí, neboť v nádržích letadla mělo být ještě velké množství paliva.

Jedna ze zraněných letušek byla v 18.45 převezena na chirurgické oddělení motolské nemocnice. Lékař, který měl službu, řekl: "Má těžce poraněnou páteř." Přesnou povahu zranění lékař v Motole hodinu před půlnocí ještě vyšetřoval.

Druhou letušku ošetřili v Ústřední vojenské nemocnici ve Střešovicích. "Na celém těle

STASTNY & CO.

CHARTERED ACCOUNTANTS

- Personal Income Tax
- Business Income Tax
- Financing
- Auditing

Michael Šťastný, C.A
George Bezrouk

TORONTO OFFICE

5160 Yonge St. Suite 810
North York, Ontario M2J 6L9
Tel.: (416) 250-6557
Fax: (416) 250-6524

OSHAWA OFFICE

50 Richmond St. East, Suite 3
Oshawa, Ontario L1G 7C7
Tel.: (905) 436-0100
Fax: (905) 436-7213

Kursovň listek

100 Kč	4,80 CDN \$
1 CDN \$	20,83 Kč
100 SK	4,31 CDN \$
1 CDN \$	23,20 SK
Toronto Star: 27. 5. 94	

1 CDN \$	21,23 Kč
100 Kč	3,40 US \$
1 US \$	29,41 Kč

KURSY SPORITELN

Česká spořitelna	
100 SK nákup	82,00 Kč
100 SK prodej	87,00 Kč
Slovenská spořitelna:	
100 Kč nákup	112,00 SK
100 Kč prodej	118,00 SK
MFD 21.5.94	

měla velké řezné rány, pravděpodobně od skla, přitom ztratila hodně krve, jinak je bez vážnějšího zranění. Když ji přivezli, byla v těžkém šoku. Později se vzpamatovala a ptala se po své kolegyni," řekl přijímající lékař.

Část cestujících z havarovaného letadla odjela ještě v noci z pražského hlavního nádraží vlakem do Vídně, zbytek měl později odletět tamtéž. Posádka letadla zůstane v Praze do dneška, aby vyjasnila všechny podrobnosti příčin nouzového přistání.

Přes hranici mimo přechody

Pízeň - Dohoda o malém pohraničním styku mezi ČR a SRN přispěje rozvoji přátelských, náboženských, kulturních a sportovních vztahů mezi Čechy a Němci. Podepsána má být v nejbližších dnech. Obyvatelé žijící do 20 kilometrů od západní hranice budou mít možnost od rozhršku do setmění přecházet hranici v obou směrech i místech mimo oficiální přechody.

LSNS navrhne trest smrti

Praha-Arteria/nic-Znovuzavedení trestu smrti jako odstrašujícího institutu zvažuje Liberální strana národně sociální. Na dnešní tiskové konferenci to uvedl její předseda Pavel Hirs.

Jak dále řekl, je potřeba zvážit, zda je zavedení tohoto institutu legislativně průchodné. Pavel Hirs zároveň vyjádřil obavu, že by trestu smrti mohlo být v naší zemi zneužito.

"Kamufláž" v denníku

Slovenská republika

Bratislava-Arteria/Iko-
"Kamufláž", ktorú pravidelne uverejňuje denník Slovenská republika pod názvom "Prispeli nám" slúži na zavádzanie verejnosti a prepieranie špinavých poznámok. Uvedol to dnes na tlačovej besede novozvolený predseda strany Liberáli Marek Orel. Podľa jeho slov o tom svedčia výťažky denníka zo 14. a 17. mája tohto roku, keď bola uvedená rubrika v oboch číslach identická, až na niektoré mierne pozmenené mená. V tejto súvislosti Orel zdôraznil, že Liberáli chcú podať na Slovenskú republiku trestné oznámenie vo veci podvodu a ochrany osobných údajov v informačnom systéme.

Liberáli sa chcú podľa svojho predsedu orientovať na mladých ľudí. Ani jedna strana sa totiž od revolúcie nesnaží mladých ľudí osloviť. Z radov mladých ľudí Liberáli získali aj voličov, povedal M. Orel. Členstvo chcú rozšíriť o tých, ktorí nie sú zaťažení minulým režimom, majú "antifašistické, antikomunistické a antimečiarovské zmyslenie".

Výstava zbraní Idet v Brne

Brno-Arteria/Iko-V dňoch 1.-4. júna 1994 sa v Brne uskutoční medzinárodná výstava vojenskej techniky Idet. Ide o prvú výstavu tohoto typu v krajinách bývalého východného bloku, ktorej prvý ročník sa uskutočnil v minulom roku. Ako na dnešnej tlačovej konferencii uviedol manager výstavy Karel Torn, akcia organizovaná Armádou ČR a ministerstvom obrany ČR, je určená najmä odborne zameranému publiku, ale posledný deň bude otvorená aj laickej verejnosti.

Výstava si kladie za cieľ na ploche asi 30 tisíc metrov štvorcových ukázať cesty účinnej a efektívnej konverzie zbrojného priemyslu. Snahou organizátorov je dať možnosť začlenenia armády ako stabilnej a harmonizujúcej zložky spoločnosti. Rovnako chce výstava dať priestor pre modernú a aktívnu prezentáciu výrobkov, výrobných kapacít, zbraňových komplexov a výukových systémov vojenských profesionálov.

Polsko je najďalej

Bratislava-Arteria/mak-Proces transformácie ekonomiky v Poľsku, Česku a Slovensku sa už dostal do fázy stabilizácie, povedal hlavný ekonóm Svetovej banky prof. Michael Bruno na seminári, ktorý sa konal na pôde Ministerstva financií SR za účasti zástupcov finančnej a hospodárskej sféry, univerzít a masmédií. Hneď za týmito krajinami nasleduje Slovensko, ktorému sa podľa neho darí držať infláciu na prijateľnej úrovni, avšak musí zastaviť pokles hrubého domáceho produktu. Ako uviedol riaditeľ Svetovej banky pre strednú a východnú ekonomiku Kemal Dervish, spolupráca Svetovej banky a Slovenska pri transformácii ekonomiky je možná v troch oblastiach. Po prvé je potrebné novodefinoval úlohu štátu v ekonomike, ktorá musí byť čo najnižšia. Ďalej je potrebné nájsť zdroje na vytvorenie modernej infraštruktúry. Tu môže podľa Kemala Dervisha pomôcť Svetová banka a Európska banka pre obnovu a rozvoj, avšak do modernizácie infraštruktúry je potrebné tiež zainteresovať súkromný kapitál. Po tretie je potrebné vyriešiť problém finančných zdrojov v ekonomike transformáciou bankového systému na podmienky trhového hospodárstva.

Vážení čitatelia,

poniektor z Vás nie sú spokojní s tým, že v informáciách zo Slovenska citujeme väčšinou z bratislavského denníka SME a teda týmto jednoducho informujeme. Na vysvetlenie varí len toľko, že z plejády periodík vychádzajúcich na Slovensku sa nám denník SME a týždeň DOMINO EFEKT vidia byť najobjektívnejšie, v tomto číslе sa však pousilujeme ukázať slovenskú realitu prostredníctvom redaktorov a prispievateľov denníka Slovenská REPUBLIKA. Priateľovi, ktorý odobrá denník SME a poskytuje tento aj našim novinám sa stala čudná vec, keď mu namiesto týždenného várky SME prišla týždenná nádelka Slovenskej REPUBLIKY (zvlášť pravopis). A tak vďaka neznámemu neobanlivému darehákovi, či zkomyslnému priaznivcovi Slovenskej REPUBLIKY (denník?, štát?) si prečítajte ako tieto noviny (podľa bývalého riaditeľa TA SR D. Kleinmana „jediný opozičný denník“ - S.R. 16.5.94 alebo ako tvrdí jeden z lídrov HZDS Ján Cuper „toto periodikum je oficiálnym denníkom Slovenskej republiky“ SR 17.5.1994) interpretujú slovenskú realitu. Domnievame sa, že nazvať noviny rovnako ako štát, v ktorom vychádzajú je skutočne svojrázom žurnalistického rariťou, takisto ako uverejniť inzerát HZDS na obsadenie miest v štátnej správe viac ako štyri mesiace pred voľbami, ktoré ešte nevyhrali.

„Vít'azní extrémisti“ a „niekam inam“

DUŠAN SLOBODNÍK

HZDS je terčom nevyčerpaných útokov. Okrem donekonečna opakovanej legendy o konfrontácii V. Mečiara a HZDS, ktorej veriť čoraz menej ľudí sledujúcich dianie po 11. marci 1994, sa proti HZDS vyťahujú aj zbrane (ťažšieho kalibru). Započítavajte sa do slov Š. Hríba na Slobodnej Európe. Citujem podľa monitoringu: „V ten deň (30. IX., ako povedal Š. Hríb, ignorujúc druhý deň volieb - D. S.) sa znova bude rozhodovať, či dá slovenská spoločnosť zlohom nacionalizmu a populizmu, rozhodne sa, či Slovensko bude smerovať na Západ, alebo niekam inam.“

Každý z troch blokov, ktoré na Slovensku vznikajú ako rovnováha extrémizmu, má inú zodpovednosť. V prípade ľavicu to bude okamih po voľbách, keď víťazní extrémisti prídu s ponukou na koalíciu...“

Tu by sa dali úvahy Š. Hríba prerušiť. Sú z už známej opery: „Pravi, strední, ľavi, spojte sa proti Mečiarovi. To je vaša jediná šanca.“ S poznaním niektorých politikov húbajú na tieto bubny viaceri novinári.

V tom istom príhovore Š. Hríb, ktorý má za cieľ zjednotiť pravicu, prelieva slzy nad 6. júnom 1992, keď sa „...rozhodlo o osude ČSFR“. Aj to svedčí o smerovaní myšlienok, lúžob a o plánoch Š. Hríba a spol.

„Nekonfrontačný“ Š. Hríb sa teda oháňa extrémizmom, populizmom, nacionalizmom. Vyťahuje staré nálepky, s ktorými on a jeho partia nepochodili pred voľbami v júni 1992. To všetko v rámci „objektivity“ Slobodnej Európy. Je to prejav nedostatku fantázie, alebo nepochopenia situácie? Slovenským občanom to môže byť jedno. Z celej tírady Š. Hríba je zaujímavé vlastne len to, ako so zatiaľ tými zubami vyslovuje priznanie, že HZDS voľby vyhrá („víťazní extrémisti“). Nebol by to Š. Hríb, aby nesiahal aj hlbšie do starého arzenálu a nepohrozil slovenským občanom: ak nebudete valiť pravicu, Slovensko nebude smerovať na Západ, ale niekam inam. Ale slovenský občan vie, že Slovensko malo a bude mať svoju jasnú cestu demokratického rozvoja, „niekam inam“ ho posielali a chcú poslať len tí, ktorí by všemožne chceli zabrániť víťazstvu sľ, čo sa osvedčilo v upevňovaní slovenskej štátnosti.

Darmo vyťahuje Š. Hríb staré strašáky, slovenskí voliči sa nimi nedajú odplášiť. Vedia svoje. A tak po 1. októberi 1994 sa slova asi znovu ujme P. Schulz a zopakuje svoje lamentačné tvrdenie, s ktorým vyrukoval po júnových voľbách 1992: vtedy napísal, že tri štvrtiny a či dve tretiny slovenských občanov, ktorí nevalili pravicu, sú mentálne zaostalí alebo menejcenní.

Búri sa logika - vzbúria sa zelení?

Dvadsať ľudí na odstrel

JÁN ČOMAJ

vyhrali konkurzy, úplne apolitické, nestranne a nestranné, to predsa musí byť akademici Hraško dobre vedieť! Zrazu práve on prenesie politikárčenie aj do tejto usťachiteľnej sféry. Z toho je už zlovec, pravdu povediac, zle.

Za pozornosť stojí, že výmena 20 prednostov sa má stať prevažne vo východoslovenskom kraji. Na východe je 13 okresov a prednostovia sa majú vymeniť v jedenástich. Konkurz sa ne-

tyka iba dvoch okresov - Stará Ľubovňa a Košice-vidiek. Nevie, prečo nie v Staré Ľubovni, ale tuším, prečo nie v Košickej vidieckosti. Tam je ešte stále a de facto totiž prednostkou Ing. MAGDALENA VODZINSKÁ, ktorá je t. d. a de iure vedúcou Úradu ministra životného prostredia SR. Na jej kôseky post sa konkurz nevyhýba, vidí sa mi, že len preto, aby sa do svojho kresla mohla o pár mesiacov vrátiť. Páni prednostovia, neďajte sa! Ak vás už takto podvedli, prihláste sa znova do konkurzu. Aj keď sa ľahky kritérii poposunuli z poloh odbornosti do poloh politických. Mrzí ma len, že práve vo sfére, ktorá je mala byť vysoko nad akoukoľvek HZDS, SNS, SDĽ, akýmkoľvek a čimkoľvek nad politikou a politikárčenie. Lebo ide o túto krajinu, o tento národ, o tohto človeka a jeho prežitie.

Kto v životnom prostredí začne uplatňovať špinavosť politiky, tomu nepatrí iné slovo ako: HANBA.

KONKURZ

Minister životného prostredia SR vypisuje konkurz na obsadenie miest prednostov okresných úradov životného prostredia SR v týchto okresoch: Bratislava-mesto, Bratislava-vidiek, Nitra, Trnava, Levice, Dunajská Streda, Znojmo, Zlatý Moravcov, Poprad, Bardejov, Humenné, Košice-mesto, Michalovce, Prešov, Rožňava, Trebišov, Spišská Nová Ves, Vranov nad Topľou, Svidník, Poľanie.

Hnutie za demokratické Slovensko v odbornej spolupráci s Asociáciou poradcov a psychoterapeutov vyhlasuje konkurz (výberové konanie) na obsadenie funkcií v štátnych službách SR: riadiacich pracovníkov výrobnéj a nevýrobnéj sféry, štátnej správy, zahraničných služieb, bankovníctva a financií. Na konkurze sa môžu zúčastniť mladí ľudia-občania SR, ktorí spĺňajú nasledovné podmienky:

- ukončené vysokoškolské vzdelanie (aj tohoroční absolventi)
- vek do 38 rokov
- organizačné schopnosti
- znalosť cudzích jazykov

Konkurz sa uskutoční v sobotu 9. septembra 1994. Úspešní absolventi konkurzu budú do štátnych služieb SR zaradení v mesiacoch október-december 1994.

Prihlášky spolu s osobným a pracovným životopisom adre-sujte najneskôr do 15. 7. 1994 na adresu:

Kancelária HZDS
Tomášikova 32 A
830 00 Bratislava

Obálku označte heslom: KONKURZ.

JÁN SMOLEC

Robili na nás nátlak: zmeňte bla-vičku novin. Odmietali sme. Nie dosť, že sme si za milión korún museli vykúpiť vlastné dieťa. Ešte mu aj zmeniť tvár? Hrozby sa zvyšovali. Ak neupravíte a nezmeníte, dieťa zahynie. Nuž sme upravili. K podstatnému menu sme pridali najkrajšie prídavné meno, aké v našom slovníku existuje. Napokon REPUBLIKA bola od svojho vzniku SLOVENSKÁ.

Ako vidíte, opäť sa na nás vrhli. Podnet na to podľa všetkého dal podpredseda dočasného kabinetu (má v rezorte aj masmédiá). Dočasná vláda už asi vyriešila všetky problémy, nemá nič na starosti iba zisťovať a preskúmať okolnosti názvu jedného denníka?!

V záujme upevňovania plurality podnet podpredsedu dočasnej vlády iniciatívnym spôsobom umocňuje „najdemokratickejší“ redaktor, ktorí sa zrazu stali ochrancami slovenskej Ústavy. Neuveriteľne. Keď sa pripravovala a schvaľovala, nevedeli utrpieť o nej pozitívne slovo. Podľa nich náš názov nie je v súlade s Ústavou. Istý tiežpolitik jednej ministrov, ktorý na seba upozorňuje aj pštýjnými subojmi, dokonca dal podnet na prokuratúru. Vraj verejne hanobíme republiku.

Velmi nás mrzí, že uznávaný právnik zo SDĽ na ohniskovej kauzy priložil poriadne poleno. Povedal, že „nazvať denník menom štátu možno považovať za precedens, ktorý nemá vo svete obdobu“. Dodal, že zmena názvu je zbytočná a vyvolá vinu protestov, čo neprišpeje stabilizácii vnútropolitického života pred parlamentnými voľbami.

Čiastočne súhlasím. Zmena názvu bola zbytočná. My však upraveným názvom reagujeme na iný precedens, ktorý tiež nemá obdobu vo svete.

Na Slovensku sa intrigami a puchom dostali k moci politici, ktorí Slovenskú republiku nechceli. Preto sme sa rozhodli, že REPUBLIKA bude slovenská. Obsahom i názvom.

VEC VEREJNÁ

EVA ZELENAYOVÁ

Pred návštevou predsedu dočasnej vlády Jozefa Moravčíka vo Francúzsku dosti netaktné napísal francúzsky deník Le Figaro, že „pevné ekonomické zdravie Českej republiky neprekvapuje nikoho v Európe, naopak, odolnosť Slovenska voči výhybkám na ruský spôsob možných prekvapila.“ Jozef Moravčík iste nebude protestovať. Netreba sa ani prívetmi trápiť tým, z akých zdrojov pochádzajú informácie na takéto hodnotenie SR a ČR.

V súčasnosti sa však tak nápadne zviditeľňuje pevné zdravie českej ekonomiky, že by sa to sotva dalo prehliadať. Už šesť českých peniažných ústavov je pod dozom Českej národnej banky. Ako je všeobecne známe, dve české banky skrachovali, ďalšie dve sú na rade. Zatiaľ sa o príčinách nehovori, lebo by vraj podkopali slávu českého premiéra založenú na kupónovej privatizácii. Nehovoria o nich ani takí experti ako bývalý minister privatizácie Ivan Mikoš, ktorý, boci tvrdí pravdu, presadzuje najľudovejši spôsob privatizácie - kupónovú metódu. Prečo asi? Ak si lepšie všimneme, kto sa denie k moci, tak sú to predovšetkým tzv. federalisti. Otvorená kandidátka KDH je tobo najvýrečnejším dôkazom. Zatiaľ na nej figuruje len Langosova Stála konferencia občianskeho inštitútu, je však reálnou možnosť, že prirudnú aj ďalšie nekoletivnícké strany, a ktovie, či nie aj Slovenská spoločnosť pre zahraničnú politiku Magdy Vášťryovej. Podobne ako SKOL, aj jej spoločnosť sa do značnej miery politicky angažuje.

Vo vládnej delegácii, ktorá navštívila Francúzsko, sa nie nadarmo objavil aj Milan Kňažko. Čo na tom, že až dve veľičny jednej strany! Čo na tom, že hrubo ignorujú koalíčné dohody. Kšeft je kšeft, možno lenoraz Slovensko vynese iné hodnotenie ako pred vládou návštevou a vôbec doteraz. Len komu prospieje?

Ešte raz k sporu o názov našich novín

Noviny – štát – homonymia

Keď som pred päťdesiatimi rokmi spolu s profesorom Jánom Sabolom z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika písal učebnicu Úvod do štúdia jazykov, v kapitole o slovnej zásobe som zvýšenou pozornosťou venoval konotácii, polysémii, homonymii a synonymii. Sú to vážne fenomény v jazykovej pragmaticke. Napríklad kvôli konotácii sme namiesto žobrác začali používať bezdomovci. Tvrdíme sa, že žobrácov nemáme. Ak áno, tak iba intelektuálnych a politických žobrácov, čiže ľudí chudobných na dušu.

O duchovnú chudobu ide aj u ľudí, ktorí vymysleli pseudokauzu o názve našich novín. Pani Vargová (na špičku vďaka gamba) zo Slovenského denníka chce sa napodobniť počinanie poslancu Pittnera, ktorý na „pamätom“ marcovom zasadnutí parlamentu chytrý odistil politickú bombu, ktorú priniesol pan prezident. Za to si vyslúžil post šéfa významného ministerstva. Aký post si chce vyslúžiť pani Vargová vymyslením kauzy pomenovania denníka, ktorý je ozaj slovenský? U pána Pavla Weissu je to preznačené. Chce trochu zviditeľniť neviditeľnú politickú strániku, o ktorej nevie ani jedno percento ľudí na Slovensku. Ach, Bože, odpusť im, lebo nevedia, čo činia! Veľmi sa čudujem právnikov – poslancov Fogašovi, že aj on sa zapojil do tejto pseudokauzy. Odkedy ho sledujem ako poslancu a právnicka, dám ruku do ohňa, že nepatrí medzi intelektuálnych žobrácov.

Otázka podobnosti či zhody pomenovania našich novín s pomenovaním nášho štátu patrí do jazykovednej

kategórie polysémie a homonymie čiže viacznačnosti a rovnomenosti. Treba si dať pozor, aby sme si nepoplietli latinské slovo homo a grécke homo. Lebo latinské homo má rovnaký pôvod ako latinské humus a naše zem. Čiže homo je pozemšťan, človek na rozdiel od Boha, ktorý je nad zemou. Grécke homo znamená spoločný, rovnaký, podobný. Vzniklo zo staršej podoby somos, ako ukazuje staroindické samas v tom istom význame a naše sám, ktoré nie je významovo zhodné, ale blízke. Grécke homos malo bohatú

Univ. prof. ŠIMON ONDRUŠ

frekvenciu nelen v gréčtine (homeopathia, homilia v pôvodnom význame spoločnosť, obcovanie, komunikácia, v kresťanskej terminológii reč adresovaná náboženskému spoločenstvu), ale aj v odbornej terminológii európskej vedy.

Niet na svete jazyka, najmä kultúrneho jazyka, ktorý by sa nevznášal polysémiou čiže viacznačnosťou. Je to jednoducho preto, lebo jazyk má pomerne málo hlások, ale potrebuje vyjadriť takmer nezmerné množstvo objektov hmotného a duchovného sveta. Čím je jazyk vyspelejší, tým má viac polysémie a homonymie. Kto by chcel zo slovenčiny odstrániť polysémiu a homonymiu, odstrániť by musel slová, resp. pomenovania, vrať sa by slovenčinu do prvotného, primitívneho stavu. A to vari nikto nechce.

Kto sa chce dozvedieť, ako vzniká v jazyku polysémia a homonymia, nech si preštuduje našu vysokoškolskú učebnicu na s. 225–236. Jazyk sa bráni polysémii a homonymii iba v tých prípadoch, ak môže v jazykovej praxi dochádzať k závažnej komunikačnej kolízii, mýdne povedané ku komunikačnému stretu. V tých prípadoch hovoríme o jazykovej terapii.

Zvuková podobnosť či zhoda pomenovania nášho denníka s pomenovaním nášho štátu podľa môjho pevného presvedčenia nemôže spôsobovať komunikačný konflikt. Nie je tu potrebná nijaká terapia. Kto by si zamieňal pomenovanie novín s pomenovaním štátu, bol by to intelektuálny superžobrác. A predsa podľa takých nebudeme robiť terapiu pomenovania. Tu je potrebná terapia intelektuálnych žobrácov. V nemocniciach je také oddelenie, ktoré je pomenované podľa gréckeho slova psyché, čo znamená duša. Tam robia terapiu psychických žobrácov.

Viem, že v našej politike aj v našej publicistike či žurnalistike je veľa choreho. Ale nepredpokladám, že chorá závisť sa premení až na nenávisť. Lebo pseudokauza iniciovaná pánom Weissom a pani Vargovou má jednoznačnú motiváciu v závisli. Zvidia Slovenskej REPUBLIKE, že jej náklad pravidelne stúpa. Že ju číta stále viac ľudí v elektrickách, na chodníkoch, v mestách aj na dedinách. A závisť sa tu pretvárala na nenávisť. Závisť aj nenávisť sú nekresťanské, nemorálne vlastnosti.

S Jánom Cuperom ku kauze „hanobenie republiky“

Politicky pomýlená filozofia

Pozornosť, ktorú venujú niektorí novinári a politici z vládneho kosiara (ako keby nebolo dŕžt zaujímavých a pátčivých tém) nášmu denníku, je skutočne dojemná. Najnovšie im prekáža nový názov novín. O názor na tieto spochybňujúce blasy sme sa opýkali renomovaného právnicka JUDr. Jána Cuperu z katedry všeobecnej teórie a práva Právnickej fakulty UK:

● Riaditeľka odboru Ilače a masmédií Ministerstva kultúry SR Mária Budovská tvrdí, že vzhľadom na možnosť zámeny subjektov – štát a denník – a keďže ide o názov štátu registrovaný v OSN, musí náš denník upraviť názov v súlade s medzinárodnými právnymi normami. Aký je pohľad právnika?

● Riaditeľka odboru Ilače a masmédií Mária Budovská nie je zbehlá v právnych predpisoch OZNAČENIE štátov: je možné, že OSN vedie register štátov, ale to na vznik a podstatu štátov nemá absolútne žiadny vplyv. Štát vzniká vyhlásením a me-

dzinárskoprávnym uznaním. Teda, nie ako nejaký subjekt, ktorý vznikne zaregistrovaním. Maopak – Ilačoviny, a teda aj váš denník vznikol tak, že stanovili boli zaregistrované v Obchodnom registri a ministerstvo kultúry ho zaregistrovalo ako periodikum. Treba vychádzať aj z toho, že toto periodikum je oficiálnym denníkom Slovenskej republiky. Ak nie je, vzniká otázka používania symbolov štátov inými ako štátnymi subjektmi – teda občanmi alebo právnickými subjektmi. Pre túto formu používania štátnej symboliky – teda aj názvu, vlajky a podobne – zatiaľ pravnu normu nemáme.

Nemyslím si, že by sa zakazovalo občanom a právnickým subjektom SR používať štátnu symboliku. Ústavný súd USA sa napríklad nedávno liez vyjadroval ku kauze používania tejto symboliky a dospel k záveru, že to štát nemôže zakazovať, ani regulovať.

● Renomovaný právnik zo SDE Ľubomír Fogaš sa domnieva, že nazvať denník menom štátu možno považovať za precedens, ktorý nemá vo svete obdobu...

– Tento argument renomovaného právnika nepatrí do kategórie právnych, ale politických argumentov.

● A váš názor na vyjadrenie sa podpredsedu vlády Romana Kováča, že vláda chce nový názov nášho denníka preskúmať a vyhodnotiť z toho dôsledky?

– Vláda nie je kompetentná skúmať

okolnosti registrácie periodík. Samotnú registráciu akčných spoločností uskutočňujú obchodné registračné súdy a keďže sú nezávislé, vláda v tomto smere nemá čo zasahovať.

● Výkonný tajomník strany liberálov Pavol Weiss dal podnet na obvodnú prokuratúru v Bratislave v zmysle § 102 Trestného zákona. Možno názov denníka Slovenská REPUBLIKA považovať za hanobenie republiky?

– Ide o propagandistický ťah tejto ministričky. Nevie si predstaviť, ktorý prokurátor by podal obžalobu a ktorý súdca vyniesol rozsudok o hanobení republiky kvôli tomu, že nejaké periodikum uvedie názov Denník by sa musel dopustiť, lepsiť povedané jeho štátnymi zastupcami, takeho konania, ktorým by naplnili skutkovú podstatu § 102 Trestného zákona. Samotným uvedením názvu sa takéto konanie naplniť nedá.

VIERA URBANOVÁ

Republikáni rozdávali na námestí chlieb

Bratislava-Arteria/pal-S veľkým úspechom sa stretla akcia Republikánskej strany, ktorej členovia v utorok poobede rozdávali dôchodcom bochníky chleba na bratislavskom námestí SNP. Akcia konaná pod patronátom Nadácie Republika bola zahájená o 14.00 hod. s predpokladaným ukončením o 18.00 hod. Pre veľký záujem bratislavských dôchodcov však už o 14.30 hod. nemali republikáni ani jeden z 200 dovezených bochníkov. Ako pre ARTERIU STA povedal predseda Republikánskej strany Ivan Ďuriš, cieľom akcie je ukázať, že i slušným spôsobom a nie demagogickými rečami sa zvyšovaním spoločenského napätia sa dá spríjemniť život starších spoluobčanov. Priznal, že tiež ide o formu predvolebného zviditeľnenia sa. Do igelitových tašiek s chlebom priložili republikáni i programové vyhlásenie svojej strany a prihlášku za člena. Ďalšou plánovanou akciou je rozdávanie kníh.

V. Mečiar má svojský výklad občianskych slobôd

Bratislava-Arteria/mich-Kancelária prezidenta označila vyhlásenie Vladimíra Mečiara, v ktorom okrem iného uviedol, že prezident SR Michal Kováč porušil ústavnú povinnosť vypísať referendum, keď sa prekročí počet 350 tisíc hlasov, za svojský výklad občianskych slobôd a demokracie, "lebo sa v ňom bez zábran prekrúcajú fakty a zamlčujú podstatné skutočnosti".

Petický výbor odovzdal 21 589 petičných hárkov, pričom na 695 hárkoch chýbali náležitosti predpísané zákonom, preto ich nebolo možné uznať za platné. Z ďalších hárkov nebolo možné uznať za platné 74 891 riadkov a to buď pre chýbajúce údaje o mene a priezvisku, podpis alebo pre nečitateľnosť. Uplatnením týchto zákonných kritérií sa znížil počet podpisov na 324 321, čo je menej ako na vyhlásenie referenda stanovuje ústava.

25.5.1994

Agent pomohl ke schůzce Johnson - Kosygin

Praha-mld-Bývalý československý diplomat, příslušník zpravodajské služby Miroslav Polreich tvrdí, že se jako zprostředkovatel podílel na uklidnění americko-sovětských vztahů, které se výrazně vyostřily po šestidenní válce na Blízkém východě v roce 1967. Pomohl jsem zorganizovat jednání o schůzce amerického prezidenta Johnsona a sovětského premiéra Kosygina, prohlásil Polreich, který dříve působil v OSN.

Někteří diplomaté považují tuto schůzku za počátek oteplování vztahů mezi Západem a Východem, které byly zkomplikovány šestidenní válkou, při níž Izrael obsadil rozsáhlá arabská území. Sovětský svaz totiž podporoval Araby, zatímco Američané tehdy stáli na straně Izraele.

Tajná služba nebude moci bránit svá sídla násilím

Praha-mld-Legislativní rada vlády, která projednávala zásady zákona o Bezpečnostní informační službě, nesouhlasí s tím, aby sídlo služby její příslušníci hájili s použitím násilí.

Radapodle svého předsedy Jana Kalvody doporučí vládě vypustit z připravovaného zákona ustanovení, které by umožnilo příslušníkům BIS požádat osoby pohybující se v blízkosti objektů služby o předložení dokladů. Prozatímni ředitel BIS Stanislav Devátý navrhl pro příslušníky tajné služby oprávnění použít donucovací prostředky, například hmaty, chvaty, údery rukou i zbraně a kopy, pokud by kolemjedoucí doklady neukázali a odmítli předvedení na policii.

Na obzore iba krach

vedenie. Najvyššieho kontrolného úradu, aby sa nemal kto pozerat na prsty a z vydávania jediného opozičného denníka sa vyrobí „kauza REPUBLIKA“. A idea pokojnej a nekonfrontačnej vlády je skoro naplnená. Zdôrazňujem skoro! Lebo zostáva ešte špecifikovať národ a „odvolať“ jeho voľu. Lenže na to už terajší normalizátori nemajú dost sil. Predvolebné preferencie HZDS idú raketovo hore. V marci 24,6 percenta, v apríli 32 percent... Koľko v septembri?

Vládna koalícia v predvolebnej panike už aj normálnu opozičnú parlamentnú činnosť považuje za neprípustnú. Zabudá pritom (ale národ zrejme nie), ako ešte pred pár týždňami v tej istej úlohe sústreďovala všetko svoje úsilie na diskreditáciu

a odstránenie legálnej vlády. Až poľka nedosiahla svoj cieľ. Preto vtedy nevolala po pokoji a nekonfrontácii? Občania majú ešte v čerstvej pamäti, za akých podmienok musela pracovať Mečiarova vláda. Bola to refaz úto-

DUŠAN KLEIMAN

kov, škandálov, spochybňovaní, podrazov, invektív, úderov pod pás..., ktoré sústavne rozkladali sily vlády a odčerpávali jej energiu.

Zopár novinárov a masmédií sa ustanovilo za samozvaných predstaviteľov verejnosti, ktorá má právo kontrolovať moc. Ako princíp je to v poriadku. Lenže preto sa dnes až panicky úzkostlivo vyhýbajú čo len šípke kritiky na adresu súčasnej moci?

Zabudli už na svoje predchádzajúce vyhlásenia?

Dnešnej koalícii prekážajú na Mečiarovi a HZDS dve veci. Ich prvou „vinou“ je, že sa zaslúžili o vznik samostatnej Slovenskej republiky a že nekompromisne obhajujú jej bytostné záujmy. V tom má koalícia podporu aj určitých politických kruhov z Česka a Maďarska. Ich druhou „vinou“ je, že súčasná koalícia sa kvôli nim nemôže dostať legálne k moci a je odsúdená do ulhny opozície. Občan volí nie je naivný prostáček, ako sa mu to snažia nahovoriť. A preto namiesto voliča súčasnej koalície dočasne vypomáhajú necelé desiatky politických preblikov v parlamente, ktoré takú mravnú kategóriu, ako je osobná česť (dokonca písomne deklarovaná) hodili bez rozpakov za hlavu ako nepotrebnú príťaž. Tragédiou súčasných mocipánov a ich pomáhačov je, že pamät národa nezlyháva. Nikdy.

Nebezpečenstvá dočasného vládnutia

Dočasná vláda sa uchýlila ku krokom, ktoré iba s veľkou dávkou obľadupnosti možno nazvať riskantné. Najskôr rozpuštil štátne rezervy a až potom prijal opatrenia na naplnenie štátneho rozpočtu je nielen odvážne, ale priam nebezpečné. Navyše, ak jedným z rozhodujúcich opatrení má byť zvýšenie daní z pridanej hodnoty pri takých tovaroch, ktoré sa kupujú zriedka.

Kresťanská sociálna únia, hoci sa nikdy neuchyľovala k senzáčnym vyhláseniam, tentoraz zareagovala priam prikr: Odsúdila dotácie pre školstvo a zdravotníctvo, bez prijatia systémových opatrení v týchto rezortoch, lebo sa obáva, že sa v nich prostriedky jednoducho stráca. Podobné stanovisko zaujala aj Strana živnostníkov a podnikateľov k pleteniu prostriedkov z rozvojových programov do sociálnej oblasti. Že ide o opatrenia, ktoré môžu priniesť iba krátkodobý efekt, je viac ako isté. Veď kde inde, ak nie v zvláštnosti rozvojových programov je jadro ekonomického rozvoja a prosperity štátu? Sice bez okamžitého efektu, ale dobrý hospodár nemôže myslieť iba na pár mesiacov...

Hoci predstavitelia dočasnej vlády pri každej príležitosti zdôrazňujú, že programové vyhlásenie vlády siaha ďaleko za horizonty letohrádkovej jesene, výsledky jej činnosti potv-

dzuju, že jej ide iba o efektívne prežitie pred voľbami. Čestný predseda SNS Jozef Prokeš tieto opatrenia nazval celkom jednoznačne populistickými. Nebola to tak dávno, čo parlament schvaľoval rozpočet na tento rok. Veľkým vtedy bolo jasné, že niektoré rezorty sú poddimenzované, ale vedelo sa aj to, že vzhľadom na medzinárodné financie

KOMENTÁR

EVA ZELENAYOVÁ

inštitúcie niet inej voľby. Napokon, v tom čase zodpovednosť niesli HZDS a SNS a vtedajšia opozícia s istou dávkou škodoradosti očakávala, ako budú problémy riešiť. Vedelo sa však aj o tom, že výška prostriedkov z danových príjmov bude známa až koncom marca a to dávalo určitú nádej na zlepšenie príjmovej časti rozpočtu. Súčasná koalícia nemá inú šancu ako ukázať, že dokáže aspoň udržať našťartovanú ekonomiku. V takej širokej a pestrej koalícii je to iste nie ľahké.

Ďalšia skúška koalície očakáva na budúci týždeň. Keď dostal išlo viac-menej o formálne dobežovanie koalícijských dňohovorov, zďa sa, že už na budúcej schôdzi parlamentu sa môže ukázať, čomu dajú politické subjekty prednosť. Na budúcu schôdzi NR SR totiž predkládá návrh zákona o sociálnom fonde poslanec Pavol Jakubík zo SDE, ale aj dočasná vláda. Podpredseda OS Igor Bartho upozornil na túto skutočnosť a je presvedčený, že SDE sa nebude viazať vládou, ale bude vyvíjať svoju vlastnú politiku. Predseda KDH Ján Čarnogurský je zasa presvedčený, že poslanci koalície, teda aj zo SDE, budú hlasovať za vládny návrh zákona. Ak SDE bude trvať na svojom, nebude to nič iné ako niekdajšie gesto černakovcov, ktorí nechceli stratit svoju identitu v koalícii s HZDS. Strata preferencií pravdepodobne aj SDE vedie k tomu, aby uprednostnila vlastné ciele.

Návrhy dočasnej vlády na novelu niektorých daňových zákonov aj návrh novely zákona o štátnom rozpočte sú zatiaľ vládnymi návrhmi, ktoré ešte musí schváliť parlament. Až potom môžu reálne znamenať nejaký prínos pre štátny rozpočet. Je celkom možné, že to súčasný parlament do volieb nestihne. To však už dnešnú dočasnú vládu zrejme mrzieť nebude.

Představitelé vnitra nefigurují v rumové aféře

Ostrava-mfd-Ostravský státní zástupce Jaroslav Lukaščík, který vyšetřuje tzv. východočeskou rumovou aféru, odmítl spekulace, že jsou do tohoto případu zapojeni vysocí představitelé ministerstva vnitra. Na trhu se prodával rum, který měl být podle zfalšovaných celních deklarací vyvezen do zahraničí. Stát přišel na daních zhruba o 50 milionů korun. Bývalý příslušník někdejší Státní bezpečnosti Jan Zikmund z podílu na aféře loni v televizi obvinil vysoké činitele ministerstva vnitra, policie i Generální prokuratury.

Obnovení společného státu je prý nereálné

Praha-mfd-Slovenská vláda má zájem na "v dobrém slova smyslu nestandardních a privilegovaných vztazích" s ČR a zároveň i na dobré komunikaci s její obchodní reprezentací. Řekl to místopředseda slovenského parlamentu a předseda slovenské SDL Peter Weiss po setkání s českými politickými představiteli. Znovuobnovení společného česko-slovenského státu je podle Weissa nereálné.

Zloději ukradli i trezor

Cvikov-mfd-Prýč jsou doby, kdy kasaři cetou noc usilovně zápolili s trezorem, aby se dostali k cennému obsahu. Jak zjistili v pátek kriminalisté v prodejní starožitnictví ANTIK ve Cvikově, dnešní kasaři jdou na věc jinak. Když se dostali do místnosti s trezorem, který vážil více než 2 metráky, nepoužili žádného speciálního kasařského náčiní, ale trezor jednoduše pustili jako sáně po schodech a dál stopy končí. Kromě trezoru, ve kterém byly uloženy zlaté a stříbrné mince, odcizili zloději také starožitné svícny, hodiny, podnosy a výrobky ze skla. Škoda je odhadnuta na více než 800 tisíc Kč.

Na stavbách více než v průmyslu

Praha-mfd-Průměrná měsíční mzda v průmyslu byla v dubnu o 14,1% vyšší než loni a dosáhla 6868 Kč. Oznámil to včera Český statistický úřad na základě výběrového šetření v podnicích s 25 a více zaměstnanci.

Ve stavebnictví činila průměrná měsíční mzda v dubnu u obdobného souboru podniků 7112 Kč, což bylo o 13,5% více než ve stejný měsíc loňského roku.

Sloučením stran patrně vznikne uskupení středu

Praha-mfd-Je pravděpodobné, že na naší politické scéně vznikne sloučením několika menších subjektů nová strana středu.

Představitelé Liberálně sociální unie nepopírají, že sobotní sněm zmocní v tomto smyslu představenstvo k jednání některými stranami. Podle našich informací jde především o Českomoravskou stranu středu a Svobodné demokratické (OH). Generální sekretář Svobodných demokratů Jiří Müller potvrdil, že podobná jednání skutečně probíhají. O silnou stranu středu usilují SD (OH) podle jeho slov již od doby, kdy tvrdě prohráli minulé volby. Domnívají se, že existuje určité procento voličů, kterému ne zcela vyhovují představy sociálních demokratů, ani ODS či ODA. S touto strategií prý nejsou Svobodní demokraté sami. Kromě LSU a ČMSS je to i Česká strana podnikatelů a živnostníků. Hnutí důchodců za životní jistoty a další. Protože se jedná o podobu naší politické scény pro další desetiletí, domnívá se Müller, že musí být jednání otevřeno každé straně, i když momentálně mohou existovat osobní averze mezi jejich představiteli. Odmítl komentovat včerejší vyjádření předsedy LSNS Hirsše, který zamýšlenou stranu nazval "rudou stranou středu, která nemůže mít úspěch, protože čtyři kulhaví zdravého jedince nevytvoří". Jak známo, Hirsš má velmi napjaté vztahy k předsedovi LSU Trnkovi, s nímž donedávna sdílel společné členství v LSU. Hirsš účast LSNS v zamýšlené straně odmítl. Domnívá se mimo jiné, že jeho strana obsadí střed sama. SD (OH) jsou přesvědčeni, že již nyní nejvyšší čas ke sloučení alespoň tří stran, má-li se dostavit elekt v příštích parlamentních volbách.

Ocenění pro Komerční banku

Praha-Arteria/katCenu pro nejlepší východní banku roku 1993 získala Komerční banka. Tuto cenu udělují každoročně čtenáři časopisu Central European, který je odborným časopisem pro evropské bankery a finančníky.

Zástupci Komerční banky převzali toto významné ocenění za účasti 5000 bankéřů celého světa na nedávném výročním zasedání Evropské banky pro obnovu a rozvoj v Petrohradu.

Ceny byly uděleny také dalším bankám a institucím, např. Internationale Nederlanden Bank jako nejaktivnější západní bance ve střední a východní Evropě v roce 1993.

Komerční bance byla nedávno v Bruselu udělena i prestižní cena "Euromarket Award", kterou uděluje Evropské centrum pro výzkum trhu. Kritérii pro nominaci byla zejména úroveň řízení a služeb, technické inovace a kvalita produktů.

Vláda k židovskému majetku

Praha-Arteria/nic-Dle 15. června mají jednotlivá ministerstva a podobné úřady předložit ministerstvu financí návrh na převod nemovitého majetku státu do

vlastnictví Federace židovských obcí. Vyplyvá to z usnesení vlády, které přijala. Na tiskové konferenci po zasedání kabinetu to uvedl premiér Václav Klaus.

Ministři se podle jeho slov shodli na principu darovací smlouvy. Pokud by předmětem převodu měl být nemovitý majetek, který převádějící organizace ke své činnosti potřebuje, tak bude z vlastnictví státu poskytnuta náhradní nemovitost, řekl premiér. Jak dále uvedl, pokud by předmětem darovací smlouvy měl být zastavěný pozemek, měl by být z Pozemkového fondu poskytnut pozemek náhradní. Pokud toto nebude možné, bude třeba řešit otázku dalších užívání vztahů s dopadem na státní rozpočet, dodal.

Vláda přijala výroční zprávu Fondu národního majetku

Praha-Arteria/nic-S určitými připomínkami přijala dnes vláda výroční zprávu Fondu národního majetku. Zároveň schválila jeho roční účetní uzávěrku. Na tiskové konferenci po zasedání vlády to uvedl premiér Václav Klaus.

Vláda podle jeho slov nepovažuje za uspokojivou rychlost realizace privatizačních projektů konstatovanou ve zprávě. "Vládě se nelíbí, že zpráva se nezabývá příčinami tohoto pomalého postupu ani opatřeními, která by měla být přijata k zamezení některých průtahů při převodu majetku soukromým vlastníkům," prohlásil premiér. Za závažný problém považují ministři podle Klausových slov vymáhání plateb za privatizovaný majetek.

Ve zprávě dále chybí analýza chování FNM na kapitálovém trhu, vláda postrádá koncepční přístup Fondu k výkonu vlastnických práv a vláda chce zlepšit systém sledování a včasného sankcionování nedodržování závazků, dodal premiér.

27.5.1994

Vláda slíbí, že se o lidi z hranice postará

Javorník-mfd-Vláda slíbí, že lidem z osady U Sabotů na Hodonínsku, kteří nesouhlasí s jejím připojením ke Slovensku a chtějí zůstat žít v České republice, vytvoří podmínky k přestěhování a získání nového bydliště i zaměstnání. Ministr vnitra Jan Ruml, který se s obyvateli obce setkal, uvedl, že ministerstva vnitra a financí nyní jednají o formách kompenzací. Česká a slovenská vláda už rozhodly, že změnou hranice a připojením této osady ke slovenské obci Vrbovce bude kompenzována část území, o které Slovensko přišlo při regulaci řeky Moravy. Ministr však uvedl, že i když geometrii brzy zahájí vyměňování nové hranice, změna bude platná až po schválení příslušného ústavního zákona v parlamentu.

Bovi Unger měl být propuštěn na kauci

Praha-mfd-Signatář Charty 77 a člen někdejší hudební skupiny Plastic People Jaroslav Bovi Unger měl být včera propuštěn z vazby na kauci 30 tisíc korun. Pracovníci vězeňské služby odmítli potvrdit, zda skutečně propuštěn byl, s tím, že jim to předpisy nedovolují.

Popper ocenil T.G. Masaryka

Praha-mfd-Sir Karl Popper, britský filozof rakouského původu a jeden z nejvýznamnějších liberálních myslitelů 20. století, na Středoevropské univerzitě včera za přítomnosti amerického mecenáše George Sorose převzal poprvé udělenou Cenu otevřené společnosti. Název ceny připomíná Popperovu proslulou knihu Otevřená společnost a její nepřítel, která je kritikou filozofie totalitních systémů. Podle

filozofa Daniela Kroupy se Popper na včerejším krátkém semináři mimo jiné kriticky vyjádřil k současné podobě procesu evropské integrace a ocenil T.G. Masaryka, jehož hodnotil výše než Edvarda Beneše. "Bylo to úžasné". Ve svých více než devadesáti letech dokáže Popper podat konzistentní výklad každé významné události dvacátého století, řekl Kroupa.

Telefony letos určitě nepodraží

Praha-mfd-Ke zdražení telefonních poplatků v letošním roce rozhodně nedojde. Potvrdil to včera ředitel odboru regulace cen ministerstva financí Václav Wagner. SPT Telekom sice předložil nový návrh tarifní politiky, ale ten musí být doplněn analýzou nákladů. Pokud nebude odpovídající, nemusí dojít ke zdražení ani příští rok, řekl.

To se v Kanadě stát nemůže

Praha-Arteria/Ja-V současné době chybí na pražských poštách 118 zaměstnanců, a to především z oblasti doručovatelství, jak uvedl ředitel pražských pošt Petr Angelis na dnešní tiskové konferenci. Fluktuace pracovníků v poštovních službách dnes dle jeho slov činí 100 % ročně. Mzda zaměstnanců pošt zaostává dle Petra Angelise za průměrnou regionální mzdou až o 1 400 Kč, růstu mezd brání též státní regulace.

Za zainteresovanost doručovatelů na kvalitě doručování by měla dle slov Petra Angelise zajistit vypsání cílová odměna za počet doručených zásilek, který by neměl klesnout pod určité procento a měl by zajistit důslednější přístup k doručování doporučených zásilek.

SD (OH) k zahraniční politice

Praha-Arteria/nic-Česká vláda nemá žádnou koncepci zahraniční politiky a ministerstvo zahraničí může tedy pouze dělat jakousi údržbu. Prohlásil to na dnešní tiskové konferenci Svobodných demokratů (OH) jejich předseda Jiří Dienstbier.

Naše republika tak podle něj ztrácí svůj kredit. Za příklad neexistence koncepce zahraniční politiky uvedl Jiří Dienstbier reakci české strany na pozvání sudetoněmeckého landsmanschaftu. "Kdybych dostal pozvání dříve, jel bych tam a na plné pecky bych jim řekl, co si myslím," prohlásil předseda Svobodných demokratů.

28.5.1994

Agent Zifčák byl odsouzen

Praha-mfd-Po více než čtyřech letech ode dne, kdy bývalý poručík StB Ludvík Zifčák zavedl demonstrující studenty místo k Vyšehradu na pražskou Národní třídu, byl nad tímto příslušníkem tajné policie vyneseno rozsudek. Táborský soud ho včera odsoudil za zneužívání pravomoci veřejného činitele k jednomu a půl roku vězení. Téhož se podle rozsudku dopustil v roce 1989, kdy působil s falešnými doklady na jméno Milan Růžička a s nepravým maturitním vysvědčením ve studentském hnutí. Zifčák strávil v roce 1990 několik dní ve vazbě, protože vyšetřovatelé prověřovali podezření, že se po zásahu na Národní třídě v listopadu 1989 vydával za mrtvého studenta. Podezření se však neprokázalo.

Předseda senátu Jiří Bernát řekl, že Zifčákova činnost ve studentském hnutí měla být provokativní charakter. Zifčák ovšem před soudem prohlásil, že se nechtěl nijak vinovat. Ve společném procesu se Zifčákem soud rozhodl i o trestech dalších dvou důstojníků StB, kteří v rozporu s tehdejšími zákony připravili Zifčákovo proniknutí do opozice. Antonín Suchý a Vladimír Mareček však vyvázli s podmíněnými tresty.

LODNÍ & LETECKÁ

TRANSPORTS-AND-COMMUNICATIONS

TRANSPORT LTD.

- ☐ PŘEPRAVA ZBOŽÍ KAŽDÉHO DRUHU VÁHY A ROZMĚRŮ VČETNĚ STĚHOVÁNÍ A AUTOMOBILŮ
- ☐ SPEDIČNÍ A DISTRIBUČNÍ SERVIS OD YUCATANU PO YUKON
- ☐ RYCHLÁ A EKONOMICKÁ PŘEPRAVA MEZI VÝCHODNÍ EVROPOU A SEVERNÍ AMERIKOU

PŘEPRAVA

VOLEJTE
JERRY FORMÁNEK
TEL.: (905) 678-6412 FAX: (905) 678-7544

Rádio Metropolis bude vysílat do zahraničí

Praha - Představitelé Rádía Metropolis převzali včera v úřadu Rady pro rozhlasové a televizní vysílání v Praze licenci k provozování rozhlasového vysílání do zahraničí. Stanice bude od léta vysílat v pásmu krátkých vln pro oblasti střední, západní a východní Evropy a Severní Ameriky. Její rozsah postupně vzroste až na dvacet hodin denně v českém, anglickém a ruském jazyce.

Prezident policie se zastrasování nebojí

Praha - V souvislosti s údajným pokusem o atentát na svou osobu uvedl včera policejní prezident Stanislav Novotný, že pokud mělo jít o vyhrožování či zastrasování, nebude to mít žádný vliv na jeho další práci. Neznámý pachatel odšrouboval zřejmě o víkend u osy Novotného auta matice, které drží kolo, a našrouboval zpět poklici.

Převáděčka nebrala hranici vážně

Vsetín-mfd-I když se zdálo, že převáděčství lidí na moravsko-slovenském pomezí odzvonilo už s koncem protektorátu Čechy a Morava, po rozdělení Československa na dva samostatné státy se objevilo znovu. Převáděči vydělávají na cizincích, kteří se chtějí nelegálně dostat do západní Evropy, hlavně do Německa. Policie na severní Moravě za převáděčství stíhá šest osob. Patří k nim i dvacetiletá Jitka Janotová ze Vsetína. Státní zástupce ji žaluje za to, že byla ve skupině, která převedla přes hranici dvacet cizinců. V těch lesích to dobře znám, říká Jitka Janotová. Od dětství jsem tam jezdila na letní tábory, v zimě na lyže. Tenkrát by ji ovšem ani ve snu nenapadlo, do jakých potíží se v lesích na moravsko-slovenském pomezí dostane. Od loňského prosince pracovala na turistické chatě ve slovenském Čertově, těsně pod jedním z hraničních hřebenů. Když v únoru přivezlo nakladní auto ze slovenského vnitrozemí prvních sedm cizinců z bývalé Jugoslávie, zavedla je se svým přítelem po turistické značce zasněženým lesem na Moravu. Podle státního zástupce zorganizovali akci dva občané bývalé Jugoslávie s trvalým pobytem na Slovensku. Vyhledali v pohraničí Jitku Janotovou a jejího přítele a přivezli nakladní auto s běženci. Zatímco od každého uprchlíka inkasovali dvě stě marek, příteli Jitky Janotové dali dvě stě marek za všechny. Jitka Janotová nedostala nic.

Několik dnů poté přivezlo auto dalších třináct cizinců, občanů Albánie. Převáděčka měla tentokrát zavést řidiče prázdného vozidla na místo, kam její přítel běžence přiveze. Když jsme tam přijeli, bylo už všude plno policistů a všechny nás sebrali, říká Jitka Janotová. Dva Jugoslávce, kteří vše organizovali, vyšetřuje policie ve vazbě. Jitka Janotová a její přítel čekají na soud na svobodě. Soudce je může potrestat až třemi roky vězení. Jugoslávce může jen vyhostit. Na otázku, proč se k převádění vlastně propůjčila, nedokáže Jitka Janotová odpovědět. Vůbec jsem si neuvědomovala, co vlastně dělám, tvrdí. Nikdy jsem novou hranici nebrala vážně. Vždyť jsem tam byla jako doma. Krátce poté, co ji pohraničníci dopadli, odjela pracovat do motorestu na východním Slovensku. Říká, že před lidmi v rodných Beskydech se stydí. Má také strach z toho, že přestože soud zřejmě Jugoslávce vyhostí, oba se na pomezí brzy vrátí. Chce proto být od hranice co nejdál.

Šest obrazů ze sbírky Vincence

Kramáře zůstává státním majetkem

Praha-mfd-Vlastníkem šesti obrazů ze sbírky Vincence Kramáře, mezi nimiž jsou čtyři díla Pabla Picassa, zůstane stát. Městský soud totiž potvrdil rozsudek obvodního soudu pro Prahu 1, který zamítl požadavek dědiců na vydání výtvarných děl. Obrazy bude i nadále spravovat Národní galerie.

Kramář daroval obrazy státu těsně před svou smrtí v roce 1960. Restituční nárok vznesly rodiny sběratelova syna a jeho dcery, a to na základě domněnky, že Kramář byl donucen k darování obrazů podtlakem politické perzekuce. Významný sběratel a znalec výtvarného umění Vincenc Kramář získal nejvýznamnější díla své kolekce v letech 1910 až 1913 v Paříži. Od roku 1945 byl až do své smrti členem KSC, od roku 1957 byl nositelem Řádu práce. Kromě výtvarných děl, která nabídl Národní galerii, daroval Kramář před svou smrtí významnou část sbírky i svým dětem.

29.5.1994

Nemci hodnotí pozitivně vývoj na Slovensku

Bratislava-Arteria/iko-Makroekonomická situácia Slovenska je dnes po počiatočných neistotách v Nemeckej spolkovaj republike hodnotená ako veľmi dobrá, uviedol

dnes na tlačovej besede minister hospodárstva SR Peter Magvaši. Ako povedal, význam jeho návštevy Nemecka, ktorá bola prvou návštevou na tejto úrovni, je v tom, že táto krajina je významným obchodno-ekonomickým partnerom SR a zohráva dôležitú úlohu v politike Európskej únie. Nemeckí partneri hodnotili pozitívne najmä mieru inflácie a stabilitu slovenskej meny.

Minister Magvaši rokoval s ministrom hospodárstva SRN Gunterom Rexrothom. Pri rokovaní s viceprezidentom Európskej investičnej banky Wolfgangom Rothom išlo o prehodnotenie možnosti financovania infraštruktúrnych projektov, ktoré by mali význam pre celý stredoeurópsky región. Rokovanie s vedením Kreditanstalt für Wiederaufbau by podľa Magvašiho malo priniesť založenie slovenskej rozvojovej banky, zameranej na podporu podnikania.

Riaditeľ SSCÚ Rudolf Besík zdôraznil, že ani slovenská ani česká strana na poslednom rokovaní Rady Colnej únie nespochybnila ekonomickú výhodnosť fungovania tejto inštitúcie. Predstavitelia oboch štátov sa podľa neho oficiálne distancovali od výrokov prezentovaných v masmédiách, v ktorých sa hovorí o jej nevýhodnosti. Za nepravdivé Besík označil aj čísla o poklese vzájomnej obchodnej výmeny s ČR o 20-30%. Zdôraznil, že dovoz poklesol o 2,5 a vývoz o 4,5 percenta.

30.5.1994

Novináři odsuzují Pinochetův příjezd

Praha-mfd-Téměř tři desítky zahraničních zpravodajů a novinářů akreditovaných v Praze, stejně jako Chileané, kteří v České republice našli azyl, protestovali včera proti nadcházející návštěvě vrchního velitele chilských pozemních vojsk A. Pinocheta.

Na pozvání firmy Omnipol přiletěl Pinochet v čele chilské vojenské delegace, která se zajímá o nákup zbraní. Novináři z *Le Monde*, *National Geographic* a dalších sdělovacích prostředků v dopise zaslaném prezidentu Havlovi označili Pinocheta za diktátora, který nechal zavraždit, umučit a "zmizet" tisíce Chileanů. "Jako novináři bráničci demokracii a lidských práv, kteří s úctou vzpomínáme na své chilské kolegy umučené a zavražděné za Pinochetovy diktatury, jsme návštěvou pana Pinocheta v Praze hluboce znepokojeni. Tento muž, nesoucí zodpovědnost za nenapravitelná zverstva, by měl být odsouzen za zločiny proti lidskosti. Místo toho však bude na "soukromé" návštěvě v České republice, aby zde nakoupil zbraně," píše.

Chileané, kteří žijí v České republice, uvedli, že to byl právě Pinochet, kdo mnohé z nich vyhnal z domovů i z vlasti. Za znepokojující přitom označili, že bývalý diktátor bude v čele delegace zástupců smutně proslulé chilské armády jednat o koupi zbraní, které by "mohly být využity stejně jako po celých 16 let diktatury".

Na domácí politické scéně zůstala zpráva o návštěvě bez větší odezvy. Premiér Václav Klaus uvedl, že jde o návštěvu, která se vlády bezprostředně vůbec netýká. Na prodej zbraní Chile neshledává nic nepatřičného. "Nevidím důvod z jakýchkoli příčin pro tuto zemi, splňující v dnešní době všechna demokratická kritéria, zakázat prodávat výrobky českého zbrojního průmyslu a nerealizovat zakázky českých soukromých firem," prohlásil Klaus minulý týden.

K nepodepsání zákona o židovském majetku neshledal Havel důvody

Praha-mfd-Přezident Václav Havel v nedělních *Hovorech v Lánech* uvedl, že neshledal principiální mravní nebo ústavní důvod, který by ho donutil nepodepsat zákon o restitucích židovského majetku. "Kdybych zákon nepodepsal a vrátil parlamentu, je otázka, zda by vůbec byl ještě jednou přijat," řekl.

Prezident dodal, že podle Benešova dekretu, od něhož se odvíjel zákon napravující majetkové krivdy, je třeba vrátit majetek osobám, které byly pronásledovány z rasových, národnostních nebo politických důvodů. Havlem podepsaná novela upravuje navrácení majetku pouze těm osobám, které byly perzekvovány z rasových důvodů. "Byl bych raději, kdyby se tento zákon vztahoval ke všem okruhům osob, ale není důvod, proč nepodepsat zákon, který se vztahuje jenom k jedné části," řekl Havel.

Zemřel, když chtěl krást dráty za deště

Karviná (wil) - Mrtvého muže našli občané v Orlové. Lékař stanovil jako příčinu smrti zasažení elektrickým proudem. Muž v dešti vylezl na sloup elektrického vedení, aby ukradl měděný drát.

Video

oprávněný distributor českých filmů uvádí
premiérově filmový dramatický příběh České televize

PŘÍTELKYNĚ Z DOMU SMUTKU

podle románové fresky Evy Kantůrkové.
I když místem, kde se děj filmu odehrává je ruzyňská věznice a autorka zde pracovala svou vlastní tíživou zkušeností komunistického teroru, nejsou osudy jejich „přítekyň“ jenom tragické. Režisérem rozsáhlého čtyřhodinového projektu je Hynek Bočan. V roli spisovatelky Marty hraje Ivana Chýlková, která dostala za tento film velkou cenu za nejlepší herecký výkon v Cannes 1993. Dále hrají J. Bohdalová, H. Růžicková, P. Nový, Z. Hadravská, J. Boušková, B. Navrátil aj. Dokonalé filmové dílo, které zaujme každého.

Dvě 160 minutové kazety CDN \$ 70.00/US \$ 62.00 + pošt. \$ 4.00.

Na základě autorských smluv mnoho nových filmů, TV seriálů a zábavných pořadů dovezla a vám nabízí výhradně firma

VIDEO EL CANADA

583 William Street, London, Ont. N6B 3E8
Tel.: (519) 434-9939; Fax: (519) 434-8182

Books

LITERACY PRAGENSIS

126 Haileybury Dr.
Scarborough, Ont., M1K 4X5
Tel.: (416) 261-7217
Fax: (416) 261-3771

Prodejní výstava knih
Otevřeno všední dny:
17:00-21:00
Sobota a neděle:
15:00-20:00

Po předchozím zavolání, kdykoliv

Arts

Portréty, olejomalby, kresby a akvarely.

Zástupce exilového MASOI.Ti u pan Bezprizorný.
Z knihy M. Bulgakova Mistr a Markéta
(MASOI.TI = Masová organizace literátů.)

MARIA GABÁNKOVÁ

(416) 535-8063

Travel

NITRA TRAVEL

WORLD WIDE TRAVEL SERVICE

EUROPE
ON SALE
PRAHA
BRATISLAVA
VIENNA
FRANKFURT
MUNICH

Vyřizujeme víza

do ČR a SR,

máme

k dispozici potřebné
formulářeZavolejte si o potřebné
informace!

CESTOVANIE
DO CELÉHO SVETA
360-3800

Fax: (416) 360-8186

Telex: 05 986 391

662 Queen St. W.,

Toronto, Ont. Canada

M6J 1E5

BLANKA MARTINČEK
MANAGER

Nová pobočka v Kitcheneru

Eva Sabol - Engel:

(519) 648-2317

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

424 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M5S 1X5

Přijímáme rezervace
na přímé lety
Toronto-Praha-Bratislava

Výhodné ceny

Notářské služby

Dana Nohavica-Manager
Tel.: 921-8945

Budoucnost vysílání na krátkých vlnách

5. část

V době, kdy existuje satelitní televize, která přenáší dokonale nejen zvuk, ale i obraz, je otázkou, jestli má vůbec ještě smysl krátkovlnné vysílání. Jestli se toto vysílání nestane pouze koníčkem podivínů, kteří se radují z toho, že slyší někoho z druhé strany zeměkoule. A i zde tajemství mizí, protože možnost cestování zbavuje i nejvzdálenější země roušky tajemství.

Dalším nepřitelem krátkovlnného vysílání je svoboda informací, jejíž nedostatek v minulosti i radioamatéry přinutili s krátkými vlnami (krátkovlnná cívka, která se vmontovala do rozhlasového přijímače a umožňovala jednoduchým způsobem za války, poslech zahraničního rozhlasu) k nadlidským výkonům. Krátkovlnné vysílání bylo velice často opředeno fantastickými historickými příběhy a legendami, pro které byly nejlepší reklamou rušičky a kapitán Minařík. S odchodem studené války se zdá, že odešlo i vysílání na krátkých vlnách. Stanice, které používaly krátkých vln pro vysílání do bývalého Československa používají v současnosti většinou vysílače na velmi krátkých vlnách (Hlas Ameriky, BBC) nebo na středních vlnách (Svobodná Evropa, Hlas Ameriky). Rovněž v Evropě zaniká i vysílání na dlouhých vlnách, které se v Severní Americe nikdy neujalo. Jiné rozhlasové stanice vysílající pro zahraničí zanikly nebo omezily své vysílání (Radio Canada International, Hlas And, Ecuador). Vysílání se tedy soustřeďuje do zemí, v kterých vládne totalita jako je Čína nebo Kuba. (Zvláštní kapitolou jsou náboženská vysílání, o kterých se zmíníme na jiném místě.)

Znamená skutečně tato situace konec vysílání na krátkých vlnách anebo mohou nálezt krátkovlnné stanice znovu svoji identitu? V dobách totalit byly jedny z nejnarůživějších posluchačů zahraničního rozhlasu ti, kteří žili v zahraničí. Dokonce i rodina, která odjela na dovolenou do Bulharska si s chutí poslechl, pokud nechtěla mít od všeho pokoj. Svobodnou Evropu. Tim, že padly bariéry objevuje se nová možnost cestování. Nikoliv pouze leteckými zemi turistů, ale i cestování za zaměstnáním, za podnikáním. Člověk, který je mimo domov potřebuje informace z domova stejně naléhavě jako posluchač doma. Není to pouze záležitost politická, ale i psychická. V době, kdy se většina stanic přemisťuje do pásma VKV jsou posluchači již několik kilometrů od hranic odříznuti od zdroje příjmu.

V Americe si tuto skutečnost posluchač většinou ani neuvědomuje. Jednoduše přeladí na některou z místních stanic. Daleko více to již vnímá při přechodu hranic ze Spojených států do Mexika, obzvláště, když neovládá španělštinu. Američané, kteří prakticky nikdy

neposlouchají krátké vlny jsou chuti poslouchají, když jsou na dovolené na Kanalských ostrovech. Ve východní Evropě lze nyní prakticky v každém větším městě zachytit vysílání v angličtině. Vysílání v češtině či slovenštině je například již ve Švýcarsku velmi obtížně zachytitelné. Jelikož se však stále většinou stávají lidmi nyní pohybuje nebo dokonce žije, ať již jako turisti nebo jako podnikatelé, mimo svou zemi, je pro ně krátkovlnné vysílání pojátkem s domovem. Takový posluchač pak nechce slyšet konzečné zaklínadlo o tom, že Česká republika je ze všech postkomunistických zemí na tom nejhorší, které se objeví během jednoho vysílání i čtyřkrát, ale chce slyšet skutečně to, co se děje v jeho zemi, v jeho městě. Zprávy na krátkých vlnách mají mít proto velice podobný charakter jako ve vysílání pro domácí posluchače, včetně takových banalí jako je počasí nebo jak dopadl nedělní fotbal. Zahraniční rozhlas by měl informovat i o tom, co se hraje v kinech, v divadlech, jaké vycházejí knihy. Neměl by se bát sáhnout ke kratším povídkám, které právě vystihují i charakterizují prostředí. Jednu věc však může velice těžko suplovat a to je hudba, čistě z technických důvodů. Hudbní vysílání na krátkých vlnách, pokud se nejedná pouze o krátkou ukázkou do devadesáti sekund je natolik nekvalitní, že je neupotřebitelné a posluchač v takovém případě přeladí na kvalitnější hudbní vysílání. Výjimkou může být pouze lokální programi přenášeny na krátkých vlnách, jak to dělá například torontská stanice CHRB, která vysílá svůj středovlnný program i na krátkých vlnách.

Vysílání na krátkých vlnách má tedy budoucnost, ale musí se přizpůsobit jako všude jinde potřebám posluchače. Posluchač nechce být odložen, nechce aby se mu všechno desetkrát vysvětlovalo, ale chce být uvnitř problému a krátkovlnný rozhlas má sloužit právě k tomu, aby kulturní rozdíly překlenul.

S krizí krátkovlnného vysílání tedy přišla i krize vysílání do zahraničí. Nepamatuji se, že by byl někdy poslech zahraničního vysílání Českého rozhlasu v severní Americe tak nízký jako právě nyní. Nízká kvalita vysílaných programů zřejmě souvisí i s nízkou technickou kvalitou. Je zajímavé, že vysílání Svobodné Evropy, které bylo určeno pro Československo bylo možné v severní Americe zřetelně zachytit. Přijem byl čistší než současné vysílání pražského rozhlasu. Lze tedy očekávat, že chystané konkurenční vysílání rozhlasové stanice Metropolis prospěje i Českému rozhlasu. Vytvoření konkurence však vždy zneklidňuje majitele monopolního postavení. Obzvláště v oblasti sdělovacích prostředků.

Aleš Březina

Z tisku z jižního Slovenska...

Inak, čo sa týka politiky, medzi Slováckmi a Maďarmi tu na juhu, nie sú nijaké problémy, aj keď páni extrémisti sa nájdu aj v Kanade. Medzi extrémistami patria hlavne Slováci, ktorí Maďarov v živote nevideli, ale zato výdatne vyhlasujú nejaký obraz nepravdy, pretože u nás by si samu so sebou neveďeli čo počať. Vydám to „severo-slovenský primitívizmus“, alebo „mozgový gumovazmus kopcový“. My tu na juhu, či Slováci alebo Maďari, sme predsa len kúsok zprávy zo sveta pochytali dokonca si vieme predstaviť, čo je to parlament a od neho sa odvíjajúca demokracia, aj keď možno detaily nám unikajú. Ale tí v kopcoch toho veľa nepochytali a jednako nás sú ochotní o čomkoľvek spoločne s niekým, kto má iný názor ako Mečiar, diskutovať. V Mečiaru veria ako v nejakého mesiáša, zachránca Slovenska a pritom je to skrachovaný buľvar, ktorý asi mal kratšie lakty v 68 a väčšie zvraty a pravdepodobne odlišnejšie kroky. Neviem si totiž predstaviť, že by sa v tej sprstanej hlave mohla vytvoriť nejaká povznášajúca úcta. Nie, že by nevedeli premýšľať, to by som mu krivdil, ale svoju energiu môžu vynaložiť na intrigy, demagogiu, hľadánie nepriateľa a čistenie vlastných radov od ľudí s odlišným názorom. Je to jednoduchý hoľševik. Teraz tá nová vláda si nie je nijaký zdžrak, ale za pár týždňov spravila viac praktických krokov, ako Mečiar doteraz. Koniec je tam niekto, kto podpísal zmluvu o slovensko-maďarskom susedskom partnerstve a hlavne o nemezení hraníc a už konečne sklopne aj náckom spolu s Mečiarom a nebudú môcť už ten tak zjednocovať národ proti Maďarom. Už sa raz zjednotili a rozbili šúd.

Tento národ chce zase zvolit Mečiar a pred predčasnými voľbami má preferencie 32 %. Keby zostalo pri tom, tak ten ilz znovu vyhrá prešikov voľby a zas tu bude cirkus Humberto.

1) Bože dopraj tomuto národu rozumu a uber mu z ľivosťi. Slavo Taldik

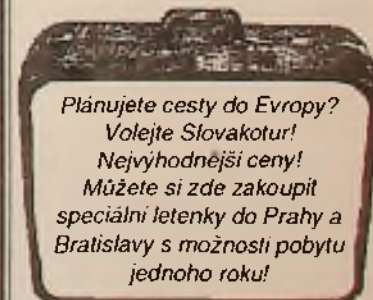
Potrebuje výpomoc ve vaší
dílne při obrábění kovů,
broušením, soustružením,
ostřením apod.?
Volejte: (416) 233-0240.

412-11

SLOVAKOTOUR INC.
INTERNATIONAL
TRAVEL CENTRE

Jedna z nejstarších,
největších a
nejlepších cestovních
kanceláří
specializující se
na střední Evropu.

Plánujete cesty do Evropy?
Volejte Slovakotour!
Nejvýhodnější ceny!
Můžete si zde zakoupit
speciální letenky do Prahy a
Bratislavy s možností pobytu
jednoho roku!

Toronto:
644 Queen St. W.,
Toronto, Ont.
M6J 1E4.

Tel.: (416) 947-9095,
368-1657, 368-7383;
Fax: (416) 867-8657

Vancouver:

Tel.: (604) 433-5112,
Fax: (604) 433-4102.

Czechoslovak Airlines; 401 Bay St., Suite 1510, Toronto, Ont.
M5H 2Y4. Tel.: (416) 363-3174-6; fax: (416) 363-0239.
ČSA: 2020 University, Montreal, Que., H3A 2A5. Tel.: 844-4200.

DVAKRÁT TÝDNĚ DO PRAHY

Way to Travel

Nabízíme přímé lety
z Toronta do Prahy a Bratislavy
Levné letenky pro příbuzné a známé z ČR a SR.

Soukromé ubytování v Praze i Bratislavě

Notářská osvědčení * pozvání * pojištění

65 The East Mall, Suite 100 C, Etobicoke, Ont. M8Z 3W3
Tel.: 259-1244, Fax: 259-9602

ENERGY 94

Společnost kanadských umělců pořádá ve dnech 1.-25. června v John B. Ard Gallery (900 Bay St., Toronto, tel.: 926-6772) výstavu s názvem Energie 94. Obrazy pro výstavu byly vybrány porotou a slavnostní zahájení je 2. června v 18 hodin.

V Praze vyšel Zinkův román Únor

Pozomost zasluhuje Zinkův román Únor, který nedávno vyšel v nakladatelství Naše vojsko. Autor, žijící v Kanadě, se narodil v roce 1920 v obci Klapý u Libkovic a musel dokonce dvakrát prchat z vlasti, když mu hrozilo nebezpečí zatčení v listopadu 1939 po studentských demonstracích. Uprchl gestapu tak řečeno mezi prsty, přes Balkán, Turecko, Sýni se dostal do Francie a pak do Anglie. V letech 1940-1945 sloužil na západní frontě a působil i v rozhlasové stanici BBC. Jeho záslužná, obětavá činnost vyvrcholila tím, že se 17. listopad stal Mezinárodním dnem studentstva.

Když se komunisté násilím v únoru 1948 zmocnili vlády a nastolili diktaturu, byl Lubor Zink, podobně jako mnoho bývalých čs. zahraničních vojáků a příslušníků čs. strany národně socialistické zbaven služby. Z rozkazu šéfa čs. rozhlasu soudruha Hronka mu mladík se samopalem a rudou páskou na rukávě zabránil vstoupit do rozhlasu. Po tragické smrti Jana Masaryka v březnu 1948 odchází Zink s manželkou Zorou, tenisovou mistryni, do zahraničí.

Záhy po příchodu do Londýna začal Zink pracovat na románu, který dokončil po emigraci do Kanady. Usadil se v hlavním kanadském městě Ottawě, kde po více jak třicet let působil jako přední komentátor kanadských deníků.

Při sepsování románu Únor čerpal látku především ze svých zkušeností a dále z vyprávění jiných exulantů, kteří rovněž přecházeli přes hranice přes Sumavu.

Ze Zinkova románu, který je svědectvím o zločinech komunismu se členář knihy dozví o rozkazech, které komunistické ministerstvo vnitra přikazovalo pohraničnickům. Pohraničníci měli pro rychlý zásah k dispozici obměněné vozy, kterými pronásledovali uprchlíky po polních cestách a lesních stezkách. Přitom docházelo ke střetnutí s prchajícími, kulky se provrtávaly lesními stromy a zasáhly častokrát uprchlíky.

Zinkův román není vymyšlený, nýbrž je realitou. Realitou velmi smutnou, tragickou. Čtenář si při čtení Zinkovy knihy položí otázky: Kdo dal rozkaz ke střelbě po uprchlících a také, kdy se veřejnost z oficiálních míst dozví všechny podrobnosti o páchaných hanebnostech některých pohraničnicků. Snad se dočká odpovědi.

PhDr. Josef Pejlskar

Solženicynův návrat

Po letech exilu se vrací do Ruska spisovatel Alexandr Solženicyn. Jeho návrat je spojen s řadou otázek. Zahraniční i domácí novináři soudí, že se tento bojovník za lidská práva a proti totalitě odcizil, že již nechápe prostředí kolem sebe. Myslím si, že je to příliš odvážné tvrzení a znamenalo by to přiznat, že se Solženicyn ve svém odvážném boji mylil. Je zcela možné, že pravdu má Solženicyn, a ne společnost do které se vrací. Není to poprvé, co se tento spisovatel střetává se společností. Solženicyn nebyl nadšeným stoupencem ani Ameriky. Jeho tragédie by nastala, kdyby se zřekl svého prorockého poslání a na stará kolena se stal nástrojem některé nedemokratické skupiny. Pak by leprve došlo k odcizení, z kterého mají novináři lakový strach.

Aleš Březina

Last Butterfly

Během festivalu židovského filmu v Torontě jsme měli možnost vidět film Karla Kachyni v hlavní roli s Tomem Courtnem z terezinského gheta. Film je natočen podle knihy torontského spisovatele Michaela Jacota. Po shlédnutí filmu o francouzském mimovi, který se dostane do Terezína, kde s dětmi předvede pro zástupce Červeného kříže statečné představení o útrapách v ghetu, jsem měl smíšené pocity. Možná to bylo způsobeno i tím, že zcela nedávno běžel v Torontě dokument z nacistického archivu, který byl mnohem otřesnějším svědectvím z té doby. Na diváky zřejmě udělal mnohem větší dojem film Smrt krásných srnců podle románu Oty Pavla, který již před časem běžel na torontském Festivalu festivalů.

O novém CD s Antonínem Kubálkem

V těchto dnech vyšel Antonínu Kubálkovi sedmdesátiminutový kompaktní disk *Memories of Bohemia*. Při této příležitosti nám Antonín Kubálek poskytl tento rozhovor.

ABE: O kolikátý kompaktní disk se jedná a co na něm je?

AK: Celkově je to jedenáctý disk, který vyšel u firmy Dorian, zároveň pátý, který je věnován české hudbě. Titul *Vzpomínky na Čechy* jsem si vypůjčil ze Smetanových polek, které jsou rovněž na desce. V první části je Sukovo dílo 28. *Omlínce*, tyto skladby mohli čtenáři slyšet při mém únorovém koncertu v ROM v Torontě, následují Janáčkovy *Mlhy*, pak zmíněné *Vzpomínky na Čechy* a nahrávka končí *Vzpomínkami Vítězslava Nováka*. Tématem je vzpomínání, protože CD vyšlo u příležitosti 25. výročí mého příchodu do Kanady a to je vždy příležitost k ohlednutí se, ke vzpomínání.

NOVÁ NAHRÁVKA ANTONÍN KUBÁLEK

Nová kompaktní deska klavíristy Antonína Kubálka s hudbou B. Smetany, J. Suka, V. Nováka, a L. Janáčka na Dorian Recordings (ECK-30153). K prodeji v obchodě Sam the Record Man a HMV na Yonge Street (na sever od Dundasu).

ABE: Jaké byly předchozí disky?

AK: Ještě před tím než jsem začal nahrávat pro Dorian jsem natočil dvě LP se Smetanou pro jinou společnost. Pro Dorian to pak byly kompletní Smetanovy *České tance*, s houslistou Ivanem Ženatým jsme udělali všechny skladby Antonína Dvořáka pro housle a klavír a pak je tu ještě nahrávka *Českých klavírních miniatur*, kde je asi dvanáct českých skladatelů. Mimo to jsem natočil pro CBC *Polky a etudy* Bohuslava Martinů, na této desce jsou rovněž nahrávky Waltera Buczynského.

ABE: V poslední době hraješ často s houslistou Ivanem Ženatým, jak se ti s ním hraje?

AK: Mnohem lépe než se sebou samým...

ABE: Proč sis vybral firmu Dorian?

AK: Já jsem si tu firmu nevybral, ona si vybrala mne. Pro nahrávací společnost je to obchodní záležitost. Tyto firmy nechtějí prodávat peníze.

ABE: Zde v Kanadě se dostanou tyto nahrávky u SAMA a HMV, je možné dostat tyto kompaktní disky v České republice?

AK: Jak již jsem se zmínil, pro tyto společnosti je to hlavně obchod a nevyplácí se jim vyvážet CD do země, kde se CD prodávají v průměru za sedm dolarů.

ABE: Takže posluchači v ČR mohli slyšet Antonína Kubálka pouze při živém vystoupení, jak ho přijali?

AK: Poprvé jsem tam byl v roce 1991. Nevěděl jsem, jestli tam někomu bude moje jméno něco říkat. Ve Smetanově síni však bylo plno, lidé si mne pamatovali a také tam byli mladí lidé, kteří v roce 1968 nebyli ještě na světě. Teď nedávno jsem tam byl po druhé a vystupoval jsem hlavně v severních Čechách.

ABE: A kdy bude třetí cesta?

AK: Jsem pozván do Hradce Králové do poroty na klavírní soutěž Bedřicha Smetany. Samozřejmě bych tam rád zajel si i zahrát, ale je to také ekonomická otázka.

S Antonínem Kubálkem rozhovory Aleš Březina.

Film Vladimíra Kabelíka

24. května 1994 proběhla v Torontu premiéra dvouhodinového televizního filmu *Coming Home*, jehož tvůrcem je režisér českého původu Vladimír Kabelík (na snímku vlevo). Kabelíkův nový film se zabývá otázkami převtělování a byl natočen pro Vision TV, televizní síť, která vysílá programy se spirituální tematikou. Kabelíkův film uvidí televizní diváci po celé Kanadě letos v červenci.

Restaurants-Deli's

PRAŽSKÉ UZENÁŘSTVÍ

364-1787

638 QUEEN ST. W.

TORONTO, ONT. M6J 1E4

* Pražská šunka

* Pražské uzeniny

* Maso 1a. jakosti

* Denně čerstvá chuťná jídla, cukrářské výrobky a slané rohlíky.

hošpoda u vlastičky

Heart of Europe PUB

V KUCHYNI
ČECH, ZA BAREM
SLOVAK A
VLASTIČKA
Z MORAVY VÁS
OBSLOUŽÍ

Po dobrém jídle
si můžete zazpívat.
Rezervace až pro 80 osob.
Každý pátek večer sedánky
při klavíru!
Otevřeno od 12:00 v poledne
do 1:00 v noci.
632 QUEEN ST. W.
(West of Bathurst)
Toronto, Ont.

(416) 504-0870

Pilzeňské pivo
můžete nyní dostat ve
SPORTS POTATO BAR & GRILL
poblíž křižovatky
Bloor & Dovercourt
965 Bloor St. W.
Satelitní televize,
otevřeno denně do 1. hodiny v noci.

Hledáme paní na hlídání dvou
děvčat (2 a 4 roky). V
Londonu, od 1. září, včetně
bydlení, zapotřebí řidičský
průkaz. Volejte: (519) 850-
0400, (519) 455-4065. Fax:
(519) 455-3269.

408-12

Dvouložnicový byt
k pronajmutí na Jane St.
severně od Sheppard. 645 \$
s příslušenstvím, elektrickou,
parkování k dispozici.
Volejte: (416) 742-5254 nebo
(416) 749-2319.

410-15

Kopaná: Slovan a Sparta

Slovensko:

28. kolo-skupina o postup: FC Košice-Zilina 3:0, Prešov-Inter 2:0, Slovan Bratislava-Dunajská Streda 4:3. Skupina o záchranu: Humenné-B. Bystrica 0:1, Prievidza-Spartak Trnava 1:0, Nitra-Lokomotiva Košice 1:1.

Slovenská liga

Skupina o titul:

1. Slovan	28	20	6	2	59:24	46
2. Inter	28	17	3	8	58:35	37
3. Dun. Streda	28	11	8	9	48:39	30
4. Prešov	28	9	11	8	36:34	29
5. Zilina	28	10	8	10	40:34	28
6. Košice	28	8	10	10	31:43	24

Skupina o záchranu:

7. Lok. Košice	28	7	12	9	19:44	26
8. B. Bystrica	28	9	7	12	29:38	25
9. Humenné	28	6	11	11	29:40	23
12. Prievidza	28	8	7	13	30:39	23
11. Trnava	28	6	10	12	21:30	22
12. Nitra	28	9	3	16	34:44	21

Česká republika

27. kolo: Sparta-Baník Ostrava 1:1 (0:0), Olomouc-Liberec 1:2 (1:1), Brno-Č. Budějovice 1:1 (1:0), Cheb-Zlín 1:1 (0:0), Vítkovice-Žilkov 0:1 (0:1), Hradec Králové-Plzeň 1:2 (0:1), Dukla-Slavia 2:3 (1:0).

28. kolo:

Žilkov-Sparta 0:0, Bohemians-Cheb 1:2 (0:0), Liberec-Dukla 1:1 (0:1), Č. Budějovice-Hr. Králové 2:1 (2:0), Zlín-Brno 3:2 (1:2), Slavia-Vítkovice 6:0 (3:0), Plzeň-Olomouc 2:0 (1:0), Ostrava Drnovice 0:1 (0:0).

1. Sparta	28	17	8	3	58:20	42
2. Slavia	28	15	6	7	54:28	36
3. Cheb	28	13	9	6	29:24	35
4. Ostrava	28	13	7	8	46:22	33
5. Č. Budějovice	28	11	11	6	32:20	33
6. Plzeň	28	11	10	7	33:23	32
7. Olomouc	28	13	5	10	40:27	31
8. Žilkov	28	11	9	8	38:27	31
9. Drnovice	28	13	5	10	37:33	31
10. Liberec	28	11	8	9	35:31	30
11. Zlín	28	10	7	11	35:41	27
12. Brno	28	9	6	13	34:42	24
13. Bohemians	28	8	6	14	27:49	22
14. Hradec Kr.	28	8	5	15	24:38	21
15. Vítkovice	28	3	6	19	21:61	12
16. Dukla	28	1	6	21	20:67	8

Mistrovství Evropy

ČR-Litva 5:3 (3:0)

Kvalifikační utkání v Ostravě

Před finálem Stanley Cupu

Návrat k obrannému hokeji přináší v novodobých hokejových dějinách i návrat dramatickosti. Odkážou je, jestli tato dramatickosti zůstane i ve finále. Na jedné straně budou státi favorizovaní newyorští Rangers, na druhé straně jsou outsideri Vancouver Canucks. Rangers ve své hontě za Stanley Cupem šli prakticky od nejlehčího soupeře k nejtěžšímu. V prvním kole zdolali Islanders ve čtyřech zápasech, v druhém kole Washington v pěti, ale teprve v semifinále je potrápili Devils. Tam nestačilo sedm zápasů, ale po sedmém zápase následovalo ještě dvojí prodloužení. Rangers prakticky celý Stanley Cup mohli absolvovat v autobusu městské dopravy a utkali se pouze se soupeři z Atlantické divize, zatímco Canucks dokonale využili nového systému Stanley Cupu a hráli dvakrát proti soupeři z Centrální divize Dallasu a Torontu, čímž získali výhodu páteho, v obou případech rozhodujícího, zápasu do domácího prostředí.

To, co bylo pro mužstvo traumatem během normální sezóny, to se stalo pro Vancouver nakonec zdrojem úspěchu. Vedení týmu se márně snažilo dohodnout s Petrem Nedvědem, nakonec následoval obchod se St. Louis. Oba týmy se nedohodly a tak následovalo rozhodnutí nezávislého vyjednávače, který přiznal Vancouveru Craiga Janneyho, tomu se však do Vancouveru nechcelo, Vancouver nakonec získal za něj dva obránce Hedicana a Browna a na obranné hře založil svoji hru ve Stanley Cupu, i když mu k úspěchu pomohlo i do značné míry štěstí, protože Vancouver několikrát skóroval v závěru utkání a pětkrát zvítězil v prodloužení. Nutno však přiznat, že důvodem je možná i vynikající psychika a fyzická kondice týmu.

Rangers jsou třetím týmem, s kterým se Keenanovi podařilo dostat do finále Stanley Cupu. Před tím to dokázal s Philadelphia a Chicagem. Nikdy se však nedotkl trofeje nejceněnější a nyní k tomu potřebuje pouze vyhrát ve čtyřech zápasech. Nikoliv ve třech, ale ve čtyřech.

A tip? Keenanovi se to tentokrát podaří, Rangers zvítězí 4:2 na zápasy. Bude to však šest dramatických utkání. A hude za to stá se na ně koukat.

Z našich hráčů může zasáhnout do bojů o Stanley Cup pouze Jiří Šlégr. Po druhém semifinálovém utkání, s Torontem, v kterém Vancouver zvítězil 4:3, jsme mu proto položili několik otázek:

ABE: Torontské zápasy:

JŠ: Našemu mužstvu neproslo příliš několikadenní volno, vypadli jsme z tempa a teprve v druhém zápase jsme začali hrát trochu hokej. U nás se rozehrával Pavel Bure, což je mála na výkonu mužstva.

ABE: K sérii Vancouver-Dallas:

JŠ: Vancouver hrál zcela jiný hokej než St. Louis. Dallas po vítězství 4:0 však také vypadl

z tempa a dvě prohry na domácím ledě zanechaly na mužstvu stopy.

ABE: Vancouver-Calgary:

JŠ: Sám osobně jsem nevěřil tomu, že dojde v této sérii ke zvratu. Calgary je vynikající tým a navíc měl výhodu domácího ledu v posledním zápase.

ABE: Měl jsi dobrou sezónu, 38 bodů, což je pro obránce hodně, přesto nehráješ pro?

JŠ: Nehrál jsem tak, jak bych chtěl, ale zase si nemyslím, že bych hrál tak špatně, takže mě to překvapilo, že nehráji, protože jsem skončil celkově sedmý v bodování mužstva. Čekám tedy až moje šance přijde.

A my dojdeme, že bychom Jiřímu Šlégrovi přáli, aby se hude na ledě Madison Square Garden nebo ve Vancouveru ještě letos objevil.

Aleš Březina

Češi a Slováci ve SC

Pivoňka (Was.)	7	4	4	8
Stümpel (Bos.)	13	1	6	7
Jágr (Pit.)	6	2	4	6
Bondra (Was.)	9	2	4	6
Reichel (Cgy.)	7	0	5	5
Kroupa (S.J.)	14	1	2	3
Šmehlík (Buf.)	7	0	2	2
Holík (N.J.)	20	0	3	3
Musil (Cgy.)	7	0	1	1
Straka (Pit.)	6	1	0	1
Nedvěd (Stl.)	4	0	1	1
Svehoda (Buf.)	3	0	0	0
Štastný (Stl.)	4	0	0	0
Hašek (Buf.)	7	0	0	0

Dominik Hašek odchytal v sedmi zápasech 484 minut, inkasoval 13 branek, a kryl 261 střel. Průměr na utkání je 3,61 branka. Úspěšnost zásahů byla 95,0 %.

Praha-In-Vladimír Podzimek, bývalý vynikající reprezentant ve skoku na lyžích a úspěšný trenér, tragicky zemřel 17. května ve věku 29 let.

Podle zástupce okresního ředitele policie CR v Liberci pplk. Josefa Zejda nasvědčuje všechno tomu, že Vladimír Podzimek se rozhodl odejít z tohoto světa vlastní rukou. Odsledy 18. května byl nezvěstný a pátralo se po něm. V pátek ráno objevili policisté z okresu Jablonec nad Nisou jeho opuštěný vůz Škoda 130, a o několik hodin později byl Vladimír Podzimek nalezen oběšený v lesní chatě Vebrovka v Jizerských horách. Podzimek patřil ke generaci tří "P", kterou spolu s ním tvořili ještě Pavel Ploc a Jiří Parma. Na medaile z mistrovství světa a olympijských her se musice na rozdíl od jeho vrstevníků nikdy nepodařilo dosáhnout, ale zvítězil třeba v závodech Světového poháru na Holmenkollenu - Mece lyžařů. Po skončení závodní kariéry, provázené řadou smutlivých zranění, trénoval skokany v Dukle Liberec a v minulých sezónách vedl reprezentační "béčko".

Vězeň Šimůnek trénuje podle přání

Všehrdy-míř: Na hlavní chomutovské úřadě lze občas spatřit cyklistu v tmavých brýlích a červenobílém dresu oblepeném reklamami, jak v osmém tempu ujíždí po silnici. Lidé, kteří se zajímají o cyklistiku, v něm mohou rozpoznat mistra světa v cyklokrosu Radomíra Šimůnka. Pravděpodobně je to udiví: Šimůnek byl odsouzen na osmáct měsíců za dopravní nehodu se třemi smrtelnými úrazy.

"Odsouzený může opustit oddělení s dohledem na hodinu a zúčastnit se kolektivní sponovní akce," vyjadřuje se stroze Miroslav Malý, ředitel věznice ve Všehrdech, minivěsnice čtyři kilometry od Chomutova. Právě tam byl Šimůnek umístěn po dvouletém pobytu v plzeňské věznici Bory. "O bicyklu se vězeňský řád nezmínuje," dodává ředitel.

Ve skutečnosti trénuje Šimůnek na kole denně. "Často ho vidáme, jak projíždí okolo," připustila Jolana Kunešová, majitelka hostince stojícího jen pár kroků od věznice. "Chlapi z hospody mu fandí, přijí je dohry cyklisty. K nám ale nechodí, to spíš vedle do koloniálu."

Aleš Rouhinek, prodáváče z obchodu, Šimůnka skutečně zná. "Občas se tady zastaví. Pozdravíme se a někdy si chvíli povídáme. Kupuje jenom sladkosti pro děti. Říká, že nejedež denně sto kilometrů. Několikrát jsem ho viděl na Palackého úřadě v Chomutově, jak miří směrčkem hranicím. Tam je totiž pro cyklisty pěkné stoupání."

Ředitel Malý i Šimůnkův vychovatel major Derbas odmítají o cyklistovi cokoliv prozradit.

Sdílnější je jeden ze zaměstnanců věznice, který si však neptejte být jmenován. "Když ho přivleze eskorta, čekali na něho papaláš, potřepli mu rukou a řekli: Tak vás vítáme, pane Šimůne."

"Mám pocit, že kdybych šel do vězení já, nikdo by mě nevídal. Šimůnek ale vůbec neprocházal normálním režimem jako ostatní vězni." Pak tajuplně prozradí:

"Bydlí ve 'žlutáku'. Tak odpeměti říkají domečku stojícímu u silnice mimo areál útavu. Dřív byl nařazen na žluto a jmeno mu zůstalo, i když je už šedivý."

Ve "žlutáku" přecházejí odsouzení za nebalostní trestné činy, většinou autohavárie. V přízemí je instalována posilovna s knky na náves, pro Šimůnkovy potřeby trenážer. Napokoj vybačením pouze stolem, židli a postelí bydlí dva nebo tři odsouzení, k dispozici však mají kulturní místnost s televizí. "Žluták" má vlastní terasu a zahradku. Sousední paneláky, obývané zaměstnanci věznice, odděluje pouze pruh trávníku. Branka u vchodu s nápisem Vstup zakázán je stále dufokán. Obyvatelé "žlutáku" se totiž mohou volně pohybovat po vesnici.

"Všichni mají příkazku se jménem a fotografií. Prokazují se při vstupu do věznice, kam chodí hlavně na jídlo," vysvětluje pracovník věznice.

Šimůnek pracuje v čistírně odpadních vod, pár kroků od "žlutáku". Má volnou pracovní dobu, během dne odpracuje stanovený počet hodin - osm a půl. Kdy tak učiní, záleží na něm. "Většinou ráno pracuje od šestů do devíti," říká dozorce. "potom se nahlásí na bránu, oblékne dres, vezme kolo a jedeš třeba do jedenácti. A pak zívá."

Šimůnek musí být oblečen do černých pracovních montérek. V civilních šatech může chodit na vycházce. "Na tu se dostane nejméně jednou týdně. Většinou bývá od půl čtvrté do devíti hodin. Může jet třeba do Chomutova."

Dalším privilegiem věznů ze "žlutáku" je přerušování úst. "Pošleš se tak jednou do měsíce," vysvětluje pracovník věznice. "Může jet domů už po měsíci, tak brzo po nástupu to lady není zvykem."

Právě v těchto dnech je Šimůnek doma. "Měl se snad v úterý večer, ale zatím tady není," rozpačité říká spoluvězeň. Sedí za podobný malér jako Šimůnek. "Dostal volno na jedenáct dní. Vycházím s ním

normálně. On stejně pořád jenom jede na kole nebo na trenážeru, pije ty svoje vodičky a vitamíny."

Pokud zůstane cyklista na víkend ve Všehrdech jede na něm pokaždé manželka s dětmi. "S manželkem může být pět dní, v noci nikoli," prozrazuje pracovník věznice, ale jeho slova znějí nejistě. "Dřív se totiž 'žluták' v devět večer zamykal," ohlasuje. "Odsouzení se sečetli, a když někdo chybl měl průsvih."

Bryz po Šimůnkově nástupu se praxe změnila. Domek se už nezamyká, osazenstvo má vlastní klíče, strážník pouze večer zkontroluje počty. "Bylo to prý kvůli prasatům, o které se někteří odsouzení starali. Měla se narodit selátka, tak aby se k nim mohlo i v noci. Jenže selátka jsou už dávno na světě..."

Šimůnek se v posledních třech týdnech v obchodě nobjevil. "Obyčejně se zastaví třikrát v týdnu," říká prodáváče. Před koloniálem se mezi nimi posadili dva obyvatelé "žlutáku". Sakra, vy ale máte život," volá na ně přes silnici sedlák miřící na pole. "To víte, my a lavel," odpovídají mu se smíchem.

Mezi strážnými převládá názor, že vězni mají příliš volnosti. "Na vojně jsem to měl horší," myslí si jeden z nich. "Tí, kteří přišli z přísného vězení ve Valdicích, říkali, že si tady připadají jako na pionýrském táboře."

Mezi ostatními vězni to nemá Šimůnek lehké. "Když se za ním zavou dvě, všichni se uchečávají a dělají si legraci," zvidí prodáváče Rouhinek, který pracuje i ve věznické kantýně. "Nejčastěji ironicky volají - Pozor, jde mistr světa!"

Představa, že by se pro Šimůnka měl vystavět v areálu velodrom, zní jako nejpřání žert. "Ani bych se nedivil," usmívá se pracovník věznice.

Nedělá si legraci. Hí nádherné antukové kurty, u kterých zrovna stojí, byly totiž postaveny pro tenistku Maršikovou, která si tady před lety odpykávala test za autonehodu. Aby měla kde trénovat.

CZECHOSLOVAKIA

Pomozte tělesně postiženým v ČSFR

Známky z dopisů a pohledy z celého světa posilejte na adresu:

Magda Nováková
Malinovského 156
691 64 Nosislav

Nocleh v Českém Krumlově
Penzión Běla
Běla Dvořáková,
Látrán 32, 381 01 Český Krumlov
Tel.: 011-42-337 4764

CLASSIFIED

Čtěte
Český zahraniční
časopis

POLYGON
reportér **Západ**

POLYGON (Západ)
Box 9021
OTTAWA, Ont. K1G 3T8
CANADA

Redakce v Kanadě

šéfredaktor
Miloš Suchma
tel.: (613) 824-7439
fax: (613) 834-8757

Pomoc českým sirotkům v Chorvatsku

Pokud máte zájem o sponzorování některého z českých sirotků z oblasti chorvatského Daruvaru, obraťte se telefonicky na Tomáše Heřmana.
Tel.: (416) 234-0834.

Česko-anglický slovník idiomů

a ustálených rčení obrazných, metaforických a lidových

Cena slovníku je:
41.00 CAD \$,
v USA 40.00 US \$
včetně poštovného.

Knihu obdržíte
ohratem po zaslání
můny order na
adresu:

Břetislav Kroulík,
30 Teesdale Place Ap. 2008,
Scarborough, Ont.
Canada, M1L 1L2.

Chcete darovat
kytičku kvetov
svojim nejbližším
na Šimůnkům?

Volajte: (905) 821-7822!
Zariadime!

For sale:

Three Bay automobile repair shop. Business in downtown Toronto with equipment and stock in good location. Excellent opportunity for only \$ 18.000. Call: (416) 860-1472.

Toto číslo bylo dáno do tiskárny:
31.5.94 v 2:47

411-11